

Liber seruitoris de preparacōi-
bus medicinarū tā lapidū mine-
raliū q̄; radicū plantarū ac etiā me-
dicinarū ex animalib⁹ sūptarū cū eorū
ablucōne aouustione ꝛfectōne et
referuacōe **Incipit feliciter.**

Dixit aggregator/
huius opis postq̄;
ego collegi hunc li-
brum magnū ī me-
dicinis compositis
q̄ est liber magni
iuuamēti quē noīaui libzū serui-
torum et apleui libros suos oꝛa
scdm volūtatem meā inueni ī ml-
tis ex medicinis ꝛpositi libri hu-
ius medicinas multas q̄ indigent
preparacōe ante horā necessita-
tis magne earū quēadmodū suc-
cos exp̄mere et medicinas obure-
re et abluere et ꝛficere aliq̄s et di-
scernere q̄ ex eis bona sunt et q̄
nō bona et alia s̄m hanc formā ꝑ-
uici ergo aggregare om̄e qd̄ ne-
cessariū est in hoc s̄m rememora-
cōem meā et ozōmaui libzū hunc
in tres tractatus **P**rimus eorū
est de preparacōe lapidū mīnera-
liū solū. s̄. de ablucōe eorū tūc d̄
aouustioe et ꝛfectioe eorū sicut est
de marcasit̄ha et atramentū et
calcantū et colcator et sp̄s alu-
minū et sp̄s salis et plūbi et fer-
rū et hercolol et scoria argenti et
auri et est de ablucōne thutie et
calcis et de ablucōe argēti viui et
arsenici et de medicis ꝛectimis. s̄
ꝑsilotris et de opacōe medicinarū
ablucarū et de opacōe teugifar et

de preparacōe istorū oim et de cla-
racōe scientie iuuamētorū ipsorū

Secūdus est de preparacōe ra-
dicū plantarū et de opacōe ex-
ꝑssionis succorū ipsarū et q̄liter
trahunt muscilagines et cortices
semīnū et medulle et de ablucōe
olei et preparacōe fecis eius et de al-
bacōne acetī et fecis eius et de ꝑ-
peracōne acetī squillitici et de di-
stillacōe aque ipsius squille et de
assacōne eius et de distillacōne a-
que ipsius camphore et de ꝑre-
paracōne amili ex frumento et d̄
deo et filigine et ablucio coralli
et carabe et de opacōe ne medici-
narū acurarū laxatiuarū sicut est
scamonea et coloq̄ntida turbic
mezercon anacardi alsebrā id est
esula et species eius et ad scien-
dum tempus in quo debent col-
ligi herbe necessarie referuacōni
et qualiter debent referuari que
colliguntur ex radicibus et flozi-
bus et oleis eorum et similibus/

Tercius est de preparacōe me-
dicinarū sumptarū ex anima-
libus sicut d̄ aouustione cobiliū-
ostotorum et cornium et solearū
et vnguium et ossium et de aou-
ustione corticum ouorum et de aou-
ustione sete et de aouustione sar-
tan id est cancorū et scorpionū
et tyrozum et leporum et vesper-
tilionum et prundinū et de mo-
do colligendi sanguinē ex animalib⁹
uiuētibus **E**t de candōacōe cere
et de confectōne vꝛme infanciu
Et qualiter fit glutē ex corijs et

qualiter colliguntur fella et exsi e
cantur ad necessitate alcohol et d
agnitioe istoz oim q sunt bona et
q no sunt bona ex eis. **De ablu**
cone litargiri et abustioe eius et
de electione boni ex eo.

A primus tractatus est
modus ablucois litargiri
et adustionis ipsius et de
electioe boni et n boni ex eo spe
cies igitur litargiri multe sunt/
quia qdam spes eius est q fit ex
plumbo et quedā fit ex argento /
et quedam ex eis est nigri coloris
et quedā auri qd quidem est me
lioz ceteris nam vngenta q fiunt
ex tali litargiro declinat ad albe
omem et sunt nobilissime bonita
tis sed si litargirz fuerit nigrum
aut habens in se aliqo plumbi e
rit vngentis qd fit ex ipso mgruz
et turpe. Si ergo volueris ipm
abluere et dealbare nēce est ut e
ligas illud qd habet colozem au
ri et qd fit graue et mundū a plū
bo **Et** frangas ipsuz in frustra qn
tatem fabe et accipias ex eo qn
tatem quā volueris et pone in
olla rudi et picias sup ipsum a
quam et ponas sup ipm de frum
to bono et purgato qntitate qn
dam et accipias de ordeo pugillū
vnu et ligas in panno laneo no
uo subtili et suspendas ligatū in
ozificio olle infra ipm / et facies
feruere donec crepet ordeū dein
auferas ollam ab igne et ponas il
lud qd est in olla i pabstioe mūda
et proicias frumentū / et fundas

sup litargirz aliam aquā et ablu
as ipm fricando fortiter manibz
et dimittas sicari deinde accipe
et tere ipm et pice sup ipm aquā
calidam et agita ipm / et dimitte
qd resioeatur et abice aquā et ite
ruz desicca ut prius et facias hoc
desiccando terendo et abluendo
tam diu q subtilietur et dissolu
tur i aqua deinde expecta q re
sioeat **Et** clarificetur aqua et abi
ce ipam et tere cotidie sepe i die
et in vespers pone sup ipm aquā
aliā et dimitte p horā nonā et co
la et facias hoc totū ter in die et
septē dieb? continuis / postea pice
sup ij lib ex eo 3 ij salis gemme et in
funde super ipm aquā aliā et qn
fiet album pone sup ipm aquam
calidā et facies hm q fecisti prius
tam diu q nō remaneat in eo sal
sedinis et postea dimitte sicari i
sole mouendo ipm sepe donec to
ta exsiccetur humiditas / deinde
depone et serua. **Ali? modus pre**
parandi litargirum.

Accipe litargiri lib ij et re
re bene deinde accipe de
sal gemma lib vj et misce
cū litargiri et pone in olla rudi et
proice sup ipm tm aque q coopi
atur et agitur tota die mane et
sero si aqua videbitur minui ad
de paulatim et fac illud xxx dieb?
agitando ut dictū est ne coagule
tur et putrificetur **Et** post trigim
ta dies abice agitando paulatim
deinde pone ipsum in mortario et
tere et postea pice ipm i pabstioe

terrea munda et proice sup ipam
aquā et agita cu; manu mocōne
forti et dimitte donec resideat ⁊
abice illā aquā ⁊ infunde aliā aq;
et facias hoc donec falso tota
liter receat et post dimitte sic-
cari ⁊ serua in vase plūbeo.

Alius modus.

Et sunt q̄ accipiunt litar-
giriū q̄ntitatē lib j et mi-
scant cū rindem salis ⁊ po-
nunt super ipsum aquā ⁊ terunt
in sole ⁊ mutant aquā illā vna vi-
ce post aliā donec albescat.

Conbustio litargiri.

Et alij sic dealbant accipe
q̄ntitatē litargiri ⁊ inuol-
ue in toto albo ⁊ pone in
olla; fictili et pone sup ipm aquā
et accipe fabarū recentiu vel no-
uorū pugillū vñū et pone sup ip;
et dimitte tamdiu bulire donec
crepuerint / Et q̄n crepuerint et
totum migrefactū fuerit pice ab
olla et inuolue toto albo et pone
sup ipsum aquam clarā ⁊ pone in
eo iterū fabas alias ut p̄us ⁊ co-
que iterū sic fecisti et facias hoc
ter vel amplius q̄usq; totum nō
tingat ⁊ posepone ipsum in vase
aliq̄ ⁊ pone sup om̄s lxxx ⁊ ex eo
salis m̄ri q̄ntitatē lib j ⁊ tere fil
et pone iterū sup ipm de sale ni-
tri albo forti albedis ⁊ xlviij post-
quā ipm sal m̄rū dissolueris i aq̄
et tere donec albescat magna al-
bedine deinde pone in vase ter-
reo latiū habens ozificiū ⁊ pone
sup ipm aquā multā et agita et

dimitte donec resideat et aq̄ cla-
rescat ⁊ pice ipam iterū et pone
aliā aq; et facias hoc donec aqua
dulcescat ⁊ nichil remaneat false
om̄is in fine vero cola aquā ⁊ po-
ne in ollā terrea vitreatā in sole
xl diebus in estate et post xl dies
q̄n erit deficcatum vttere.

De ablucōe ceruse ⁊ eius electōe

Accipe litargiri boni auri/
ptem vnā ⁊ tere bene et
pone sup ipm de sale cōi p-
tes ij ⁊ pone de iup q̄ntitatē aq̄
q̄ coopiat ⁊ sup et circiter q̄tuor
digitos et dimitte in vase vij die-
bus et post septem dies pice aq;
et pone aliam aquā et muta aq;
illam cotidie usq; in finem xl die-
rum quia aqua dulcificabit litar-
giri dealbabitur sicut cerusa et
fac troiscos et serua ⁊ vttere.

Modus oburendi cerusam et
assandi et lauandi.

Accipe litargiri et frangas
frustratim ad q̄ntitatē
rucis et pone sup prunas
et suffla cum folle fat 2000 donec
fiet sicut ignis deindō extrahē ab
igne et sine infrigidari et astrin-
ge ipsū a putredine Alij vero q̄n
extrahūt ipm ab igne extinguit
ipm in aceto vel vīno et iterū po-
nunt ad ignem et sic faciūt tercō
et etiā pluries extinguido ut p̄-
us deindō abstergūt Alij modus

Modus faciēdi cerusam si-
cut sic in hispania / Et est
ut accip vas magnū tere
bns ozificiū laci⁹ fūdo eius ⁊ po-

nas in domo obscura plena fimo
porcorum et sit remota a vento / et
sit domus stricta et sepeli duas
partes vasis in illo fimo et pone
in fundo vasis antiqui aceti boni
vetusti cum fece suo et pone super
acetum tamen de vua bona et maru-
ra quod attingat usque ad medium vel
minus partem et caue ab vua nigra
ne cerusa destruat et postea acci-
pe pannum grossum de lana vel de pi-
lo cuius forma sit rotunda forma-
ta ad mensuram orificij vasis et faci-
as in ipso panno xxx vel xl foramina /
vel plus vel minus secundum quantitate
orificij vasis et suspende in vno quod
foramine panni filum vnum grossum
et forte et in capitibus filorum liga
lamias plumbi vniuersiuiusque filo la-
minam et longitudo vniuersiuiusque la-
minis sit longitudo duarum partium pal-
mi vnius et latitudo sit tertia pars
palmi et spissitudo eorum sit sic gro-
ssitudo digiti vel circa illud et suspē-
de lamias in vase longo circa me-
suram trium digitorum deinde coopias
vas cum toto illo coopertorio pfora-
to stringe coopertorium bene ne aer
vel vetus ingredietur et claude ho-
stium domus ne aer vel ventus in-
grediat et dimitte sic x diebus vel
circa secundum quantitate temporis et postea au-
fer coopertorium primum et secundum pfora-
cum et aufer lamias paulatim na-
cum inuenis in labibus cerusam que
decolorat ad nigredinem partem et tunc
rade laqueas paulatim vnaquaque per
se et post hoc reponere eas in vasis
secundum modum predictum et dimitte sicut

fecisti prius / et postea iterum aufer
et rade et aduna cerusam secundum vnum / et
facias ita donec laqueas vere fuerit
assumpte deinde pone in alias la-
minas nouas et frica sepe si vis af-
cere multam cerusam et caue a fumo
vasis quod multum leuit cerebry post
modum aut in tempore veris accipe quod
collegisti et adunasti et pone in ma-
gna pelum et pone super eam aquam
et laua et pice aquam quando descendere
rit ad fundum peluis et pone alias
aquam / et facias ita donec nigredo
recedat et fiat alba et purgata / a
supfluitatibus deinde facias ex-
cis magdaliones et pone super lapi-
dem marmoris ad solem et sine fic-
cari et custodias ipsam a vento fu-
mo et puluere et reponere et serua

Modus alius obturandi cerusam
Et ipsam et pone in vase
fictili de cauo super prunas /
et fac ignem delubrum do-
nec sit robusta deinde remoue ab
igne et reponere sed si vis eam assa-
re necesse est quod ponas ipsam in pa-
tella terrea super ignem et agita ip-
sam et quando auerit in colore cineris
aufer ab igne et permitte instigida-
ri et reponere et si vis eam abluere si-
cut lauat scoria auri argenti quod
modus dicitur infra et illa est bona
cerusa que est multum candida et par-
tes eius sunt dense clare et qua-
do tangis eam digito inuenies por-
tes eius leues sine asperitate et
quando franges aliquid ex ea in gube-
tuo quod frangit est sicut squama /
Scoria plumbi modus quod lauat

Oportet q̄ hēas mortariū
et pistellū de plūbo ⁊ pi-
cias in mortario parā aq̄
⁊ agita cū pistella tamdiu donec
incipiat aq̄ demigrare ⁊ ingrossa-
re deinde cola ip̄am p̄ pannū line-
um et facias hoc ter vel ampli⁹
et oimitte qd̄ colatū est q̄sq; de-
scendat plumbū ad fundū vās in
q̄ ip̄m lauat scoria auri et argēti
sepe q̄sq; n̄ remaneat illa nigre-
do ⁊ fac trociscos ⁊ repone.

Modus adustionis plumbi.

Ant q̄ accipiunt plumbū
parā et limat cū lima ⁊ te-
runt in aqua modica i va-
se qd̄ dicit̄ eorū lingua salaxa et
pistellum ē de pectā et picunt ip̄-
sum desup aquā ⁊ lauat in vase si-
cut dixi sup̄a cū manu et adurās
et qd̄ egredit̄ de nigredie picunt
et scias qd̄ nō d̄ lauari vna vice
multū sed expectare parā ⁊ re-
mittere aliā aquā ⁊ finē q̄sq; plū-
bum descendat in fundo vās ⁊ p-
icere illā ⁊ itex mittere aliā fina-
licer vero d̄ abici aq̄ tota ⁊ fieri
ex eo trocisci et cā q̄re nō d̄ mul-
tum exq̄site abluī est ne ouerta-
tur i cerusa; **Mod⁹ alius abuz**

Accepe de scoria plumbi et
tere ip̄am bñ ⁊ pone aq̄;
et abluē ⁊ pice aquā sp̄ ⁊
itex poē aliā ⁊ fac tādū q̄ sit bñ
abluta abice aq̄; ⁊ fac trociscos
et repone. **Alius modus.**

Ame lamias plūbeas et
pone in olla noua fictili ⁊
pice sup̄ eas parā sulfu-

ris deinde accipe lamias alias et
pone sup̄ prunas ⁊ itex rad sup̄
eas de sulfuē ⁊ itex superpone a-
lias ⁊ sulfur rade ⁊ facias q̄sq;
olla sit plena deim accēde sup̄ ig-
nem ⁊ qn̄ videris plūbū inflamari
o; ut amisceas c̄ virga ferrea do-
nec vertat̄ in cinerē ⁊ qn̄ erit ita
aufer ab igne ⁊ oimitte infrari ⁊
o; q̄ ille q̄ faciat opiat facie nam
odor ei⁹ multū nocet. **Mod⁹**
facieadi es vstum.

Accepe limaturā plūbi et ad-
misce cū ea o sulfurē ⁊ in olla
sup̄ ignē poē ⁊ agita cū virga mō
p̄oictō. **Ablucio eius.**

Alij accipiūt cerusā de plū-
bo loco sulfuris ⁊ iponūt
mod⁹ vix q̄ vñ sunt p̄ spa-
ni de abustioe ei⁹ ē qd̄ ponūt plū-
bū in furnū aurificē ⁊ exsulfāt euz
folle donec islet ⁊ post radūt sup̄
ip̄m sulfur donec abustū sit ⁊ co-
ligūt ⁊ repō nūt vel p̄ sufflari su-
p̄ ip̄m sñ sulfure donec aburat̄ ve-
rū tñ magn⁹ labor ē ⁊ nō p̄t abu-
ri n̄ magno tpe ⁊ cū difficultat̄ ac-
cipe q̄ ip̄m ⁊ laua euz aq̄ dulci sic
abluē illō qd̄ deim ē i ca. de lais ⁊
reponē ⁊ scias qn̄ erit bñ abustū
ouertē color ei⁹ i colorē litargiri

Mod⁹ opasto. sūt q̄ faciūt es vstū
ex clavis q̄ reponūtur i nauī i hē
mod⁹ accipiūt sulphuris pres ij sa-
lis timōē ⁊ terūt sil et ponūt cla-
uos i olla fictili cruda cū sulphuē
⁊ sale gōati ita qd̄ i solariū faciūt
de clavis et aliud ex puluere sal-
is et sulphuris et itex aliud ex cla-

nis et aliud ex sulphure et sic fa-
ciunt quousque plena fuerit olla / et
postea coopiunt vas cum coopto-
rio terreo et ponunt in fornace si-
guli et permittunt donec vas bene
coquatur et auferunt et reponunt
Et dicitur quod aliqui radunt alumen in
alio loco sulphuris et alij multum
horum ponunt nisi quia oburunt sa-
tis et alij oburunt eum sulphure
solo sed illud fit migrum alij vero li-
miunt clauos cum aluie et sulphu-
re dissoluit in aceto et adurunt in
vase crudo Alij accipiunt clauos
in vase eneo et picunt desuper ace-
tum et oburunt et postquam adustum
est semel iterum proiciunt desuper a-
cetum et sic faciunt iterum et reponunt
Alij vero sic oburunt eos accipiunt
tamen limaturas eris rubei et ponunt
super illud octauam partem sui de sul-
phure et ligant in pecia et limunt
vel lutant cum argilla / et finunt
ficcari et postea sepeliunt in igne
facto ex sterco ribus animalium du-
obus diebus quia exire adustum et
istud est mirabile esse visum quod
docuit vir quidam bonus et melius
esse visum est omnibus illud / quod
portat de babilonia et postea quod
venit de cipro declinat ad nigres-
centiam et ad ruborem Alius modus
¶ Sed qui vult ipsum abluere te-
rat ipsum in aqua dulci huiusmodi illud
quo lauat cerusa mutando aquam
quater in die donec remaneat pu-
er edimes. ¶ Scoriam eris eodem modo
lauatur. ¶ Modus lauandi bac-
teriam eris et est qui cadit ab icunde etc

Dixit Diastorides fume ba-
cituram eris et purga ex
ea libris ij et poue in vase quod
dicitur fallase et pone super eam aquam
claram dulcem et misce bene donec
squame descendant in fundo vasis
et ascendat putredo eius natans
in aqua et pice aquam et aufer quod est
clarificatum et pone libris j et aque
pluuialis alia vice et misce in fal-
lase cum manu et quando videris eam
leuem pice aquam paulatim quousque re-
maneat j viiiij et laua iterum laua-
cone forti Est hoc accipe squamas
illas et exprime eas apponendo pa-
rietibus vas et exprimat ab eis
aquam et tunc accipe illam aquam et po-
ne ipsam in vase eris rubei quia ista
aquam est corpus squamarum et substi-
tutatis earum et earum virtus que de-
bemus vti in medicinis oculorum.
illud autem quod remanet habet virtu-
tem modicam et dicitur quod lauet alia
vice et quod misceatur bene quousque non re-
maneat illud leuis post hoc coopi-
residuum est panis et dimitte in diebus
quod non moueat et post in dies clari-
ficabis et ponas in vase stricti ori-
ficij et alij lauant folia eris sic sco-
rea lauat et reponunt. Modus obur-
¶ Notum est quod scoriam vniuersi-
metallorum nominat arabice climia et
modus obustionis est quod ponas eam super
ignem de prunis donec calefiat et
faciat ebullitiones si res vesicis sic fa-
cit scoriam ferri et tunc extinguas eam in
estate in vino et qui eget usu eius
in scabie oculorum quod ut extinguat
eam in aceto / alij vero accipiunt

scoria obustā in hunc modū sc̄; q̄;
ego narzo terant ipsam in vino/
et ponūt eā in ollā factā ex argil
la et oburūt alia vice quāsq; fran-
gunt in modū foliorū et postea te-
runt iterū alia vice et tercio do-
nec vertatur in cinerem et nichil
remaneat grossiciei / et ista est q̄
venit quōdam loco thutie

Doctrina q̄liter vtiē scoria ar-
genti ex libro gal̄ q̄bus vtimur
in colirijs.

Hecipe de scoria cabzuffie/
quāntū vis et tere ipā; gr̄ o-
llo modo et asice ipsam cū
melle / et pone ipsā in vase fictili
nouo et opila orificiū eius et liās
cum argilla et facies foramen in
summitate coptozij p̄ qd̄ fumus
exalet et pone vas in medio ignis
ex carboibus q̄n̄ ergo incipit sco-
ria oburi aspice fumum q̄ egre-
ditur ex foramiē et si declinat ad
nigredinē dimittas adhuc super
ignē sed q̄n̄ videris ipsū declinaē
ad albedinē aufer ab igne et ex-
trahē scoria ex vase et proice sup
ipsam de bono vino quātitatē q̄ ex-
tinguat dimittē refrigerari et te-
re et ptere **A**blucio eius

Ablucio eius est ut te-
raē in aqua et piciatur il-
la aqua et iterū ponatur
sup ipsam alia aqua et fiat hoc se-
pe tam diu. s. q̄ nō appareat sup
aquā aliqua putredo deinde col-
lige sic ea et serua et melior spe-
cies eius est tabzuffie deinde q̄
habet colorē celestē et intrus al-

būm et h̄; penas filēs lapidi alie
vero sui spēs sunt nō bone quia n̄
valent nisi in vnguentis.

Modus preparandi kathimiā
et abluendi et asficiēdi eā et scien-
cia electionis eius.

Rathimia est thucia q̄ vo-
cat̄ arabice sapharie q̄ cō-
uertit̄ cranī ruheū in glau-
cum et ipsa qd̄ est thucia in po-
tentia et q̄n̄ fit ex ea auricalcum
ascendit fum⁹ eius et adheret pa-
ueribus fornacia et colligitur et
vertit̄ tūc in thuciā in effectu et
hec est illa q̄ ē bona ad abluendū
et preparandū et thucia qd̄ ē la-
pides q̄ egrediūtur ex miera p̄
prie in albirā ciuitatem yspanie
et illa q̄ ex ea ē graui⁹ mediocrē
et declinat ad rubedinē paulatim
vel ad glaucescēdē ē melior de spe-
cies eius et q̄ est mūda a lapidi-
bus sue miera et est spēs elimie
s̄m opio; diastoridis et oīs score
a de corpe mellicabili sic ē aux̄ ar-
genti; es plum̄bū vel ferrū et a-
lie multe spēs et lapides multi sic
marcasitha sunt oēs s̄m opio; ei⁹
adimie v̄z̄ id qd̄ ē verificatū ap̄
nos et experientia et ope h̄mōi lōgo
tpe et in ablucōe istius thucie et
prepacōe eius in medicis oculoꝝ
est ut accipias de isto lapide sic e-
grede de uina et tere ex eo qd̄ est
declinās rubedi et glaucesdi sic di-
xi q̄ ē mūdos a lapidib⁹ sue miera
et frāge eū frustrati; et pone in
fornace aurificis et p̄cne super
eum carboēs et suffla quousque

calesiant lapides ⁊ quousq; ascē
dat fumus eius ab igne tunc er-
go accipe illos cadentes cū forci-
pe ⁊ extingue i aq̄ pluuiali l' dul-
ci ⁊ q̄ vult ea vti i scabie oculoꝝ
et vult q̄ sit eius frigiditas ⁊ si
p̄ticitas amphoz oꝝ q̄ extinguat
eam in aceto vel aqua granatoꝝ
rum vel in aq̄ in q̄ decoctū fuerit
sumach et ille q̄ vult q̄ sit magis
penetrans ⁊ subtilior oꝝ q̄ extin-
guat eam in vīno vel sapa et iste
est modus coctōis eius.

Modus vero quid abluco-
nis eius ē q̄ accipias ba-
citurā ⁊ teras grosso mō-
ne terātur p̄tes q̄ sunt in ea ex la-
pideis venis deinde liga eā in pā-
no grosso ex lino ⁊ pone corā; te
pabfidem magnam cū aq̄ dulci ⁊
submergas peciā illā in qua liga-
sti thuriā et frica manū; us et ei i-
unge cū aqua illa sepe et diligen-
ter donec dissoluat qd̄ est subtilē
ex ea et egrediat̄ ex pāno i aqua
et tua interest q̄ reponas aquā
illā; cū eo q̄ egressū est de peciā
in pabfide alia ⁊ frices iterū pan-
num in aqua alia clara et hoc faci-
as quousq; tota terzetas thurie
exolat̄ ex pāno. vlciō proice qd̄
remanet ex lapidibus in peciā de-
inde misce aquā q̄ est in pabfide
cū thuria ⁊ proice aquā illam cū
subtili terreo et alia pinguedine
q̄ narat sup aquā p̄ agitacōm eiꝝ
in vase alio et facias hoc cū sum-
ma facilitate ita q̄ sepes subtile
illud ab arena q̄ descendit in fun-

do vasis et picias aliaz aquā sup
ipsam ho ⁊ tercio. quousq; nichil
remaneat de corde eius deinde p̄-
ice arenā q̄ sua grauitate iacet i
fundo vasis Reliquū at̄ qd̄ refer-
uasti dimitte residere in aqua do-
nec descendat / tūc proice aquā e-
ius cū facilitate donec remane-
at cor purū. / hoc at̄ pone sub sole
donec sicceat ⁊ repone et hua ve-
rum qd̄am abluūt hāc in hūc mo-
dum q̄ est quia colligunt cor eius
et spumā seu pinguedinē eius de
supficie aque cum toto mundo et
picunt substātiā. Et iste modus
ablucois appellat̄ arabice alce sul-
io est clarū et faciunt ita sepe q̄-
usq; egrediat̄ tota spuma eius et
subtilitas eius et abluūt totum
a thuria q̄ est in ipsa q̄libz vice ⁊
ponunt sub sole q̄n̄ expleuerint o-
pus donec sicceat ⁊ reponit̄ necēti

Modus confectōis kathyimie.

Confectio vero eius diuer-
sificatur s̄m diuersitates
egrediuimū oculoꝝ nam
ille q̄ vult vti in frigidō eius in al-
chamia oꝝ q̄ ponat de aq̄ rosata
bona in vna pabfide deinde poat̄
thuriā lotā sicut dicitū est in vna
peciā et lauet fricando cum aqua
rosacea q̄usq; tota egrediat̄ de pe-
ciā / post hoc ponat sub sole ⁊ co-
opiat cum pāno mūdo ne cadat i
ea pilus vel aliud et dimittat do-
nec sicceat deinde infundat eā euz
aqua rosacea secundo et tercio vl-
timo terat eā subtilissime ⁊ terat̄
cum ea aliquātulum canfore / et

pratur ea i egritudibus otalmie
calide et ille q̄ vult iuuam̄cu; ei⁹
et rubore palpebrarū et in grossi
cie earū qd̄ d̄z arabice sulrach et
in scabie / et oꝝ q̄ officiat eā in aq̄
mirabolanoꝝ cietnoꝝ loco aque
rosate et q̄ vult ea vti in egritu-
dibus oculorū fris oꝝ q̄ d̄sticiant
eā cum bono vīno veteri odore
ro ter et q̄ imbibāt eā aq̄ maiora
ne recentis semel aut bis ⁊ terat
cum aliq̄ntulo spice nardi ⁊ aro-
maret eā cum modico musci et
vrat eā in lacris oculorū ⁊ humi-
ditatibus descendētib⁹ ad oculo-
los et inuenies rubeis q̄ sunt sup
terte in coniunctā q̄ vocat̄ sebel
et fluxui palpebrarū / et sunt q̄ o-
ficiunt eā cuz aq̄ femiculi ad aquā
descendentē ad oculum aut cuz aq̄
sumach et ille q̄ vult q̄ fit virtu-
tis astringentis et radentis oꝝ q̄
officiat eam cuz aq̄ cori ⁊ similib⁹

Modus affacōis eius.

Affacō vero karhimie ē / q̄
accipias et teras eā bñ a
accipias delanata ⁊ d̄fici-
as cuz aq̄ et facias trociscos ⁊ po-
nas sup te stā nouā ⁊ poue super
prunas ⁊ volue trociscos cum af-
fouacōe donec siccent̄ ⁊ siāt ru-
bei et tunc repone necessitati

Modus combustionis eius.

Modus combustionis eius est
q̄ accipias de thucia lo-
ta sicut paste et pone in
olla terrea q̄ habet orificiū stric-
tum et coopi cum coptorio sue-
nenti orificio eius et opilla līniē

do cum argilla foramiē i medio co-
optorio et pone in fornace calicis
et dimitte donec adurat̄ et qm̄ e-
rit adusta cuius signum ē q̄ non
egrediet̄ a foramiē fumus aufer
ab igne et extingue eā calā in
rob et sicca et repone.

**Modus abustiois marcasithe
et ablucōis eius et electionis.**

Marcasithe due sunt spēs /
aurea videlicet ⁊ argētea
et illa q̄ grauior est ex ea
est melior et modus adustionis e-
ius est q̄ accipias eā et rozes eā
melle / et ponas sup prunas non
multas et suffles cum assiduacōe
donec rubeat deinde aufer ab ig-
ne Sed ablucō eius est q̄ accipi-
as q̄ est aurea et tere et cribra ⁊
iteꝝ i mortario pone et pice su-
per eaz de aq̄ pluuiali ⁊ tere ⁊ sic-
ca ⁊ iteꝝ pone alia aquā parum
musci et tere et vtere ea in oculo
quia d̄fert hūiditati eius ⁊ cicā-
triciibus vlceꝝ ⁊ albedini eius.

**Modus abluendi anchimoniū
et adurenti.**

Ablucio eius est sicut a blu-
cio marcasithe et elimie.
Et adustio eius est ut po-
nat̄ sup prunas et esufflet̄ cuz sol-
le donec inflammet̄ et auferatur
postq̄ inflammatum est statim
ab igne qm̄ si nimium dimittere-
tur in ignē d̄uertet̄ in virtu-
tem plumbi.

**Modus faciendi cim̄ ar ex ere
et adurenti et aburenti ipsum.**

Operacio faciendi cimar se-
cundum q̄ sit in p̄tib⁹ no-
stris / sed in hyspania ē in
hunc modum. Accipe vas fictile
magis un cui⁹ orificiū; sit latius
fundo eius ⁊ pone ipsū; in domo
plena stercozibus ouium et sepe-
li in modum quē dixi ter infacien-
do cerusam nisi q̄ lamie q̄bus sit
cimar debēt eē exere rubeo ⁊ la-
titudine cuiusq; lamie sit b̄m men-
surā dimidiij palmi / et longitudo
cuiusq; lamie sit b̄m duas ptes
palmi vnius ⁊ spissitudo sit sicut
spissitudo dimidiij digiti ⁊ non est
curandum vtru; vna q̄ ponitur i
vase sit nigra an alba aut si tu po-
nas acetū; forte sine viuis / opi er-
go vas post opletio nē lamiaz ⁊
stringe os eius et opila et reuer-
te ad vas / rans actis ⁊ diebus ⁊
aufer lamias et rade cimar de la-
mibus paulatī ⁊ repone eos iterū
in vase et dimitte diebus rotidez
et iterū abraze et facias istud do-
nec consumit lamie et post q̄; con-
sumpte fuerint pone alias lami-
nas et fac ut fecisti prius donec
habeas cimar quantum vis.

Alius modus.

Item Distozides / sit ci-
mar in hunc modū p̄as
acetū forte in vase aliquo
fictili et coopi vas cui⁹ cooptorio
facto ex ere curuo vel p̄ano si n̄ i-
uenis curuū s̄n foraze ne vapor a-
ceti exalet extra ⁊ inq̄ras oī deci-
mō die et rade a cooptorio cimar
et collige et serua vel accipe la-

minas ereas et supende eas i va-
se vbi sit acetum forte et sic su-
spensio eaz ita ut nō tangat ace-
tum ⁊ in q̄libet decimo die requi-
ras et rade qd̄ inuentū ē in lami-
bus ex cimar. Et dixit qd̄ sit etia;
b̄m hunc modū et est ut accipias
frustrū eris fusi vel plura fru-
stra ⁊ sepeli ea in accimacio vne
q̄n accessit et semp q̄n aliquid ori-
tur sup frustra de cimar collige ⁊
serua. Et dixit iterū qd̄ sit ex lima-
tura eris et ex lamibus plurib⁹
extensis subtilibus / proice ergo
sup limaturā vel lamias de aceto
forti ter vel q̄ter in die et moue
q̄libet die semel / ⁊ fac ita donec
vertatur in colozē viridē et sunt
ex aurificibus q̄ faciunt cimar se-
cundum modū diuersum ab istis
et est qd̄ terant vīmā infancium
in mortario ex ere de tabasio cū
pistello ex eodē ⁊ agitant diu q̄s
q; coloz eius vertatur in colozē
viridem ut cū isto clarificatur au-
rum. Et dixit diazozides aliū mo-
dum cimar quē nō iauit vermicu-
larem vel vermiculosū et sit ut
accipias mortarium et pistellum
ex cupro et pice i eo de aceto for-
ti albo ⁊ tere agitando cui⁹ pistel-
lo donec ingrossetur acetum de-
inde adde ace cū iterū et de aluie
rotundo et sale gēma clara luci-
da et de sale multū; albo et de sa-
le neri de quolibet añ; ij et tere
agitando diucius in sole estiuo q̄
usq; vertatur in colozem cimar ⁊
ingrossetur deinde coque ipsum

et ista species cimari pulchri coloris et fortis opacōis et alij faciunt in eundem modum addentes tamen vni prem acetum in vni vetuste et de medicis vetustis easdem porciōes et sunt que aduclerant cimari cum ere adusto gummi arabico miscētes faciunt in modum predictum vermiculose

¶ Alius modus faciendi cimari.

Accipe partem salis et farine ordei partem et tere vitruumque et lime cum aceto cum eo olla creta a parte interiori eius et dimitte diebus tot donec inuenietur cimari sicut cimari nouum et rade et repone.

¶ Modus abustionis cimari

¶ Ocus aburēdi cimari

Accipe cimari et pone in patella terrea super ignem et mi-

isce quouique videas colorem tucie et postea aufer ab igne et sine tepescere et collige et serua et vttere et habeas cimari quod grauatur in mineris et insula cypri quod apparet super aliis lapides in quibus est es et est quod stillat a spelunca et illud quod ex eo apparet super lapides parum vix illud quod inuenietur in mineis est maioris quantitate et pulchri coloris sed non est bonum propter nimiam quantitate que admiscetur ei ex lapidibus et sunt que aduclerant ipsum cum multis rebus sicut cum lapide spongie punice et cum marmore piscat et sunt que miscent cum calcanto et que vult agnoscere illud quod est aducleratum cum punice vel cum marmore madescat manu sua in aqua et ponat super ipsum quod dissoluetur

statim et sunt qui masticant ex eo cum dentibus et sic precipiunt lapides et discernit illud quod est alteratum cum vitriolo ponendo ipsum in lamina ferrea super ignem et si continet aliquo vitrioli donec quoniam erit abustum vstum fiet rubeum Sed a aliquo quod non est aducleratum remanet in suo colore et in sua forma et figura et melius ex eo in nostris partibus est quod est virtus fortioris odoris adurens gustum et fortis opacōis

¶ Modus adurendi et albificandi auripigmentum.

Aodus adurendi arsenicum est ut accipias et ponas in vase fictili nouo et ponas

super ipsum carbones incensos et agita ipsum satis sine intermissione et quoniam erit valde calidum et erit color eius immutatus donec ut auferas ab igne et dimittas infrigidari et tere et repone et virtus eius est quod putrefacit et pungit punctioe magna et aufert carnem superflua a vuneribus et vlceribus et abradit pilos.

¶ Sublimatio arsenici.

Accipe de arsenico citrino id quod ex eo est humidum et lamosum.

¶ Id quod assimilatur lamibus auri et tere cum tunc de sale quod ameditur et pone inter duas patellas terreas vitreatas et luta eas cum terra vitriariorum et pone super ignem et dimitte ipsum donec dissoluatur et descendat fumus eius et adherat ad tectum superioris patelle deinde aufer ab igne et sine tepescere et tunc aperi

vasa et rade et quod inuenies adhe-
rens tecto superioris patelle deim
de misce ipsum cum eo quod remansit in
patella inferiori et tere totum sicut
et pone iterum inter patellas ut pri-
mo fecisti et pone super ignem ad sub-
limandum iterum et facias hoc tertio
et quarto et toties et illud quod descen-
dat fiat album sicut cerusa quod quod
collige et serua necessitati.

Modus vertendi arsenicum citri-
num in rubeum.

Eo qui vult ipsum facere de
citrimo in rubeum quod frangit
ipsum in frustra medio-
ria et ponat in olla segregari et
opilet os olle et ponat in furno pa-
nis et dimittat spacio v horarum de-
inde frangit et auferat et inueniat
arsenicum rubeum pulchrum boni
coloris.

Modus albificandi ar-
gentum viuum per sublimacionem.

Recipe de argento viuo bo-
no purificato a plumbo et
omni alio sorde et tere ipsum
cum pondere eius de calcato ho-
no et pice super ipsum acetum et assi-
dua pistacionem eius quousque totum
argentum viuum coagulet et nisi
de eo appareat in calcato tunc
ergo exsicca ipsum modicum ab hu-
miditate aceti et pone inter duas
patellas et luta cum argilla et po-
ne super ignem sub eo tanto spacio tem-
poris quantum feceris / si velles coque
carnes deinde aufer ab igne et di-
mitte patellas infrigidari et ape-
ri eas et tunc inuenies ex argento
viuo adherente deigium patelle

superioris cuius pars erit inortua et
ergo collige totum et adhibe simi-
lans fortiter ut prius et roras
semper cum aceto et iterum pone in
patellas et luta labia cum argil-
la et pone super ignem ut prius feci-
sti et hoc totum facies se prius uel
amplius uel minus quousque sit album
quod collige et serua.

Modus
sublimandi medicinam acutam que
lingua uel aras noiat ad bicha-
baroich.

Mode arsenici citrini pul-
ueris: calcis vi alkali: i-
mar an lib 8 argenti vi-
lib j salis ar. quart lib viius tera-
tur oia cum aqua prima donec moria-
tur argentum vi. deinde desicca
et tere secundo et pone in aludel
ad sublimandum et forma aludel
est quod accipias ollam nouam et pa-
tellam unam terream et facias in pa-
tella foramen ad magnitudinem ori-
ficij olle et construe orificium olle lu-
per foramen quod fecisti in patella et
luta ea simul cum argilla sapietis
deinde facias furnum puum et po-
ne patellam super furnum et luta be-
ne ab oribus prius eius / deinde
pone medicinam in olla et coopio-
lam cum pabside vitreatu et lu-
ta orificium olle bene cum pabsi-
dis labijs vnoque post hoc accen-
de ignem sub olla horis vi vel vij-
quia medicina sublimabit et ascen-
dit supra patellam et adheret pa-
rabside cum ergo infrigidatum
fuerit aperit vasa et auferat meti-
cinam ab pabside et repone et vte

illud autē qđ remansit i fundo ol
le serua similiter ⁊ vttere eo pro
corosiuo et qđ vult medicamē for
cius eo o; qđ addet illud qđ remā
sit infundo olle cum eo qđ subli
matum est ⁊ terat totū; simul et
ponat itez in aludel et accendat
ignē desubtus o onec sublimetur
et qui ponit ipm ad sublimandū;
itez tercio erit melius. **M**o
dus faciendi zengifuri ⁊ ē zimobru;

H Ceipe argenti viui pte ⁊
sulfuris citrini tūdo vey
tū sunt qđ ponunt o sulfuē
ptem i argenti viui ptes duas ⁊
misce ea simul ⁊ pone in vase vi
treato de terra qđ possit sustine
re ignē et imple terciā ptem eius
ex medicina ⁊ duas eius ptes re
linque vacuas deinde coopi vas
cum pabstoe vitreata et luta sa
pienē cum terra pilo ofecē simul
deinde edificā sibi furnū qđ oratū
et pone vas i medio eius tali mō
qđ due ptes vasis qđ sunt vacue /
supra medicinā sint supantes ex
tra furnū et sit fundum vasis di
scans a solo fornace mensura tua
rum parciū palmi deinde accēde
ignem sub eo xij hois deinde p
mitte furnū frigescere ⁊ frange
vas qz inuenis zengifur isto vas
debet esse terreū et debet mane
re vas sup furnellū p spacū duo
decim hoiaz sed in pncipio fac
ignem debilē ut candela p duas
horas usq; videas humiditē pban
do cum lamia cuprea vel ferrea /
debet stare gura furni supra fo

ram ⁊ et qđ vi debis laia sicca tē
fortifica ignē ⁊ qđ vides fumū ru
beum tunc obscura foramē opti
me ut nullus fumus possit respi
rari et fac forte ignem ut flāma
ascendat circūcirea p latera vas
et qđ xij hoze erunt oplete depo
ne ignem ⁊ dimitte refrigi dari ⁊
tunc aperi vas ⁊ inuenies. **M**o
dus faciendi calcē et abluēdi eaz
qđ est necessaria obustionis ignis
et furnuculis acutis.

Fiat calx in ptribus nostris
plurimū ex lapideis et mi
neris eoz ⁊ sunt ex hoib;
qđ faciūt ex petra marmoris albi
et fiat ex corticibus ouoz et ex
testis ostracioz viuenciū in ma
ri vey melior calx ad opus medi
cine est illa qđ sit ex corticib; ouo
rum est qđ accipit de corticibus
ouoz qđntitas et ponat i olla no
ua et coopiāt olla noua ⁊ ponat
in fornace figuli deinde tege ollā
et si videris qđ sit sicut calx bñ ⁊
si nō itez remitte in fornace et
tamdiu sic facies ut sit album ad
modum calcis albissimi et si fur
nus figuli nō est tibi parat; accē
de ignē sub eis ⁊ suffla cum folle /
donec fiant sicut dixi / et p hunc
modum o; ut fiat ex marmore et
lapidibus alijs qz intentio nostra
nō aliud nisi ut incendant et adu
rantur ut fiat calx et fiat alba.

Modus faciēdi medicinam de
pilans capillos vna hora.

H Ceipe de calce viua lapidū
vel marmoris / vel de calce

ouoz vel de calce ostraceorum.
partes ij et de auripigmento ci-
trino partem vnā ⁊ pone in moz-
tario facto ex plūbo ⁊ pice desu-
per aquā ozdei ⁊ tere donec fit ni-
grū / et post hoc o; ut calefiat cū
igne et lineas cū eo in balneo qm̄
ista medicina facit corpus leue /
et subreliat pilos nascituros.

Modus abluendi calcem / que
est necessaria abusturis.

Recipe de calce viua id qd̄ ē
de ea albū et mundū ⁊ te-
re et cribra et pone in pa-
bide munda et pice sup eam de
aq̄ oulei q̄ntitatē qua coopiat̄ et
dimitte p̄ horā et p̄mo misce ⁊ di-
mitte donec descendat ad funtū;
vafis et pice aquā et fac ita vij.
picibus vel ix post hoc pice aquā
desuper et repone qz fert ad al-
karam id est rubori ⁊ vice ⁊ con-
bustionis ignis dissoluta in aqua
vel in oleo rosaceo. **M**odus a-
liuz depilans pilos.

Recipe de calce pres viij au-
ripigmenti citri ptem j ⁊
tere et cribra et coque in
vase eneo cū tanta q̄ntitate aqua
q̄ coopiat̄ et coque q̄usq; pluma
metromissa in medicina depilet̄ p̄
se facile. **M**odus aburendi sal-

Recipe de sale et tere ⁊ po-
ne in vase terreo ⁊ coopie-
es cum cooptorio aliquo
et luta labia vafis cū cooptorio
simul cum argilla sepili vas inter
prunas et dimitte donec abura-
tur et sunt q̄ ponunt salem in pa-

sta ⁊ sepeliūt in prunis donec pa-
sta fuerit abusta et sunt q̄ ablu-
unt in aqua et dimittāt desiccari
et postea ponunt in olla ⁊ coopie-
unt et accendunt ignem sub ea ⁊
ponunt circa ollā prunas et sal n̄
quiescit tepidare donec fit abu-
stus et q̄n̄ q̄uerit et tepit acōne
erit abustus / sed ego terebā sal
bene et ponebam in olla sup ignē
et exsufflabā donec erit cōbust⁹

Modus abustionis calcantum
sp̄ze i q̄ sūt attrahitū vitriclū

Recipe calcantū ⁊ pone su-
per testam nouā / ⁊ pone
testam sup prunas ⁊ vte
et sit q̄n̄ itas adustionis eius sic
fuerit calcantū non multū humi-
ditas aut nō apparebunt ampule
et erit desiccatum desiccatoī for-
ti et si fuerit amplius humidita-
tis o; q̄ dimittat̄ sup prunas q̄-
usq; mutet̄ color eius et q̄n̄ mu-
tetur color eius infra se ⁊ verte-
tur ad similitudinē magre id est
sinopidis oportet q̄ auferas ab
igne et purges et sunt q̄ ponunt
sup prunas et exsufflāt donec de-
climat ad citrinitatē q̄ ponūt sup
prunas et miscent donec mutet̄
color eius. **M**odus aburendi a-
lumen et agnoscendi bonū ex eo

Species aluis multe sunt /
sed melius alumen est qd̄
semdit̄ et est album ⁊ no-
uum et qd̄ est accidū sripticum si-
ne lapide et post istud est hūit⁹
et clax cuius pres sunt equales
humide sine lapide sed modus cō-

buſtionis eius eſt ſicut modus
conbuſtionis calcanti niſi / quia
nō ſit rubeum ſicut illud. **M**o-
dus conbuſtionis coralli.

Oportet q̄ teraē et pona-
tur in ollo terrea et po-
natur in fundo p noctem
et ſi bñ oburic bñ ⁊ ſi non iterū
ponat̄ donec oburac̄ ⁊ ſunt qui
ponunt in cruſibulo et exſuffiat̄
quia oburic̄ ſicut vis. **M**odus
conbuſtionis ſpume maris.

Donec eam in olla terrea ⁊
opi ⁊ lura cū argilla ⁊ po-
ne in furno quouſq; adu-
ratur deim de accipe ⁊ reponē / et
q̄dam ponunt ſuper prunas ⁊ cō-
burunt exſufflando ſi ablucio ei⁹
eſt ſicut ablucio alkamie. **Capl**
aduſtionis niēri.

Aterum aduric̄ ſic / teraē
et ponatur in cruſibulo ⁊
ſuffletur forteiter / donec
aduratur q̄ntum oportet. **Cō**
buſtio ſalis niēri.

Al niēri conburitur ſi cut
ſal. ſ. ut ponatur in teſta
ſuper prunas et exſuffle-
tur donec adurac̄. **A**duſtio bo-
li armeni ⁊ ingibar et terre pſpa-
nie et aliorum lapidum ⁊c.

Hage q̄dcunq; horū i fru-
ſtra ad q̄ntitatem ſabe ⁊
pone ſupra teſtē ⁊ ſupra
lamina ferream ⁊ miſce ſicut erit
tibi voluntas adurendi ⁊ aſſandi

Modus faciendi crocū ferri.

Accipe de limatura ferri q̄n-
tum vis et pone in lamina

ferrea ⁊ ſuffla cū folle q̄uſq; cale-
fiat lamina et limatura ⁊ pone in
mortario ferreo ita calidā et tere
bene et iterū reponē in lamina et
pone ſup ignem et exſuffla ſo do-
nec caleſiat ut p̄us feciſti et tere
et facias ita decies vel amplius
quia q̄nto plus feceris tā to meli-
us q̄n ergo ouerſum fuerit in co-
lorem triti ſi adheret alicui rei
color eius ſepabitur et iuuamē-
rum eius eſt q̄ q̄ depilauerit pi-
lum ſupſiuū vel malegranatū in
palpebra et poſuerit ſup locū a
quo euulſus eſt de limatura ſic p̄-
parata ſepe phibent ortum ei⁹
et ſunt q̄dam q̄ ponunt in vngen-
tis q̄n volunt excitacōem eorum
forte et picit̄ eam ſup vlcus hu-
midum cuius ſanacō eſt diſſicilis
et exſiccet ipſum. **M**odus pu-
rificandi limaturam ferri.

Oportet ut eligatur lima-
tura ferri cum qua nō ſit
admixtū aliq̄o alteri⁹ me-
talli nam ſi eſſet ibi admixtio ali-
cuius ſicut eris aut plumbi ā vi-
tri et dareē in potū alicui occide-
ret ponatur ergo de ea q̄ntū vis
in vaſe mundo et piciaē ſup eam
parum aceti ⁊ ponatur ſub ſeſto-
rio mūdo et ponatur iterū ſuper
ipſum ſeſtorū coriū aliq̄ dimit-
tatur xxx diebus et ad m̄mus vii
diebus et poſt extrahe quia iue-
niet̄ colorem eius ſicut cimari de
inde deſicca eā et tere / et ſunt q̄
abluunt eam cū aqua dulci ab a-
ceto ⁊ colant p̄ pannū ⁊ dimittūt

sub festoio donec putrescat / et
postea abluunt et reponunt / et
virtus eius est q̄ d̄fert illis quo-
rum color faciei est croceus ⁊ fa-
cie impinguari corpus. **Mod⁹**
asslandi scoziam ferri.

Querant tritura grossa et
ponat̄ in aceto vel in rob
et postea extrahat̄ ab eo
et exsicceetur et asset̄ sup̄ prunas
et o; q̄ abluat̄ anteq̄; asset̄ / et
post etiā abluat̄ sicut diximus in
climia ⁊ marcastha. **Modus** li-
mature auri et argenti q̄bus uti-
mur in medicinis corozis ⁊c.

Accipe de auro bono puro
frustrū ⁊ habeas corā te
pabstioem cū aqua mun-
da dulci et hēas cū te asiam mun-
dam cuius vnū caput tēneas in
manu tua aliud stet immixtū fun-
do pabstiois in aq̄s tunc frica au-
rum in cote semp̄ madofacie nō
cotem cū aqua quia limatura de-
scendet ad fundū vasis subtilis /
fac ergo tandiu q̄ limet̄ de au-
ro illo cū volueris dimitte p̄ ho-
ram et pice aquam cū facilitate
et abluere tere ⁊ sicca et serua. **Co-**
dem modo facies de argento / et
sunt q̄ limant cū lima subtili ⁊ sic
vtuntur.

Incipit tractatus secundus in p̄-
paracōe que fit ex plantis

Modus faciendi Aloes.

Aloes est succus cuius
dam herbe q̄ nascit̄ in
secure vel secoria fm̄
q̄ audiuimus ⁊ mod⁹

opacōis eius q̄ terit̄ herba illa ⁊
exprimitur succus eius ⁊ coq̄tur
donec succus coagulet̄ et ponit̄ i
nucibus ex ouo et reponit̄ dor̄ ee
exsiccat̄ et melius manerit̄ q̄
est q̄ cito frangit̄ et habet odo-
rem bonū et color ei⁹ sicut ep̄is.

Modus ablucois aloes seu p̄-
paracōis ad expellendum maliciā
et acuitatem eius.

Accipe d̄ aloes secotrimo q̄
cito frangitur et hab; co-
lorem ep̄is et odorem bo-
ni p̄oeris lib; j ⁊ tere bñ ⁊ criba
demde accipe raphe lignee spice
nardi ⁊ assari ⁊ s̄nanti et carpo-
balsami ⁊ xilobalsami ⁊ cinamōi
⁊ ligni aloes ⁊ croci ⁊ mastie ⁊ la-
ctis de qlibet añ; iij contūde ea
et coque in lib; vj aque donec cō-
sumpta sit medietas aque ⁊ cola
et exprime et repone in vase vi-
treo et roza aloes ex ista aqua do-
nec imbibatur totū ⁊ pone super
vas marmoris aut mirri ⁊ tere in
sole bene ⁊ pone in pabstioe mun-
da et cooppi anno grosso ⁊ dimit-
te siccare ab illa aqua et cū defic-
catum fuerit reduc̄ ip̄m secundo
ad triturā ⁊ imbibe iterū ex aqua
illa et dimitte siccare sicut prius
et iterato facias hoc donec aqua
penetret p̄tes eius oīs / ⁊ donec
tota aqua sit cōsumpta terendo ⁊
imbibendo et desiccando ut dictū
est et cum vltimo desiccatum fu-
erit repone in vase vitreo mūdo
et da ex eo solo sine admixtione
alterius medicīne pondus aurei

vnus et vttere eo in medicis lxx
aciuis et speciebus pree et alijs
medicinis i qbus aloes egrediē

Huius modus ablucionis et
qui vult eo vti in egritudi-
nibus melancolicis in quibus e-
get euacuatio de preparat sic Re-
cipe picis croci nar. ciamo. carpo
balsami cassie ligni azari añ; x sq
nanti sticad arab añ; v coque in
x lib aque fontis super leuem ig-
nem et paruū quousq; remaneat
tercia pars et cola cum colatorio
grosso et exprime deinde accipe
o aloe cicotrimo lib ij ⁊ tere ⁊ cri-
bra et imbebe ex aqua illa sup pe-
tram marmoris et assidua tri-
turam eius et infusionem et de-
ficcationem supra dicta disciplina
donec biberit aqua; illam totam
tere et serua in vase stricti orifi-
cij ne virtutem amittat et opila-
os vasis Et mest vt addas et di-
minuas ex medicinis istis secun-
dum oportunitatem ⁊ egritudi-
bus.

Ad vrendū aloes
forma adurandi aloes opor-
tet qd pones aloes sup pru-
nas in olla munda donec aduraē

Modus operationis pree pin-
gue que est necessaria vt repona-
tur ad horam necessitatis.

Recipe sticados pulegij añ; 3
v epithimi; xx amisi fenicu-
li semen apij aneti añ; iij cimatū
3 x azarici; v adyna hec et con-
tunde et infunde lib x aque calid
⁊ dimitte in estiuo tpe in sole i va-

se stricti orificij opi ⁊ dimitte vij.
dieb; ⁊ vij noctibus deinde exhe-
de vese et cola cum expfione et
itex. mitte in vase et pone ibi de
pree aqua; scripsimus poncus. ce-
3 et lura os vasis cum argilla et
pilo et dimitt; in sole xiiij diebus
Et post reponne vas et da ex eo in
potu quantitatē vnus lib et eg-
tudinibus melancolicis et egri-
tudini vus capitis omni die post-
q; misueris vas et misce cum eo
3 ij olei de kerua recentis et assi-
dua hec vij diebus cōtinuis quia
est nolissima proficiens multum
et ego memorauī operatōnem
eius in libro mōr; perapigre.

Forma extrahēdi lac scamonee
Recipe radix huius lacticinij
de quo extrahē scamonea ē
grossa sicut cor mesende et color
ei⁹ exterius ē cinirici⁹ ⁊ interius
ē alba gūis odoris plena hūidita-
te et illi q colligunt lac ei⁹ in fine
mēsis februarij faciunt foueā cir-
ca radicē arboris ⁊ icidūt ex veis
ei⁹ qnitatē duorū digitorū ⁊ pi-
ciunt ⁊ ponūt circa radices ⁊ iux-
locum incisōis duas cocleas auc-
tres fm qd de lacte ei⁹ egrediē ⁊
dimittūt cogellari ⁊ hoc ē scamo-
nea Et dixit opastozides qd sunt q
fodiunt circa radicē ei⁹ in fouea
folia nucis postq; incise fuerit ve-
ne eius ⁊ sic recipiunt sup ipa fo-
lia humiditatē manentē ex radice
l. lac ei⁹ ⁊ dimittūt sicari ⁊ fuāt
Et melior scamo. cū illa q ē clara
leuis spōgiofa que habent colorē

fiē color glutinis cozionū bonum
verum apud nos est melior illa
que est celestis coloris que appo-
tatur de ancaria et adulteratur
scamonea cum sar cocolla lacte ti-
timalli et cognoscitur illa que est
bona nō adulterata qz nō pungit
vel mordicat linguā forti mor-
dicatione nam tunc non habet ad-
mixtum lac titimalli et peior spe-
cierum eius est que defertur de
thennaz et palestina et sunt iste
due species graues et grosse sub
adulterate cum lacte titimalli et
farina filiginis .i. ker semie.

Modus coquēdi sca moneā et p̄
parandi ad rep̄sioz malicie eius.

Dixit melgiaz ex prudētia ali-
orū medicorū ille qui vult p̄-
pare scamo.ōz q̄ accipiat de mal-
dulcibus et diuidat ea in duas p̄-
tes et extendat medietates in fū-
do vni⁹ olle et sunt qui terūt ma-
la et extēdunt ea in fundo olle q̄n-
titate grossitudinis digiti et pone
scamoneam super frustra malo-
rum vel super ipsam carnez ma-
lorū tritorū si maius illud qd̄ faci-
unt et facies solum vnum ex sca-
monea et aliud ex malis et sic fa-
cies gradatim donec olla fuerit
semiplena deū prepara itēz ol-
lam aliam h̄m eandem formā cū
malis et scamonea et ita tres vlt̄
q̄tuor vicibus et plus h̄m volun-
tatem tuam et pone ollam supra
ollam et luta ozificium olle cum
fundo alterius cum pasta coope-

ri superiozem ollam cum cooper-
torio et opila bene cū pasta eti-
am et pone in medio furni calidi
et dimitte nocte vna vsq; ad ma-
ne et aperi furnum aperi et ollas
et extrahē scamoneam et si inue-
neris mala que sunt sub scamo-
nea et circumficcā et combusta
tunc vtendum est ea aliter ver o-
non Et sunt ex medicis qui miscēt
cum amiso vel cum semine apij ā
dauco aut conficiunt cum oleo a-
migoalarum dulcis aut assant eā
in mala mundato aut granatis ā
in ciconio et vruntur Et talis p̄e-
paratio prohibet a portante eaz
nauseam Et torsionez ventris et
stomachi et intestinoz.

Forma extrahendi lac titimalli
Titimalli multe sunt species
Et modus extrahendi lac ip-
sius est talis incidatur sumicas
eius in mense aprilis et sumicas
incisa inclinatur super aliqd̄ vas
mundum et exprimantur ramule
singule donec lac eius egrediat̄
totum et facias hoc ex pluribus
ramulis et pluribus plantis do-
nec habeas de lacte quantū vo-
lueris et desicca ipsum in sole et
vtere eo in purgnando melanco-
liam et fleuma et ad vomitum p̄-
uocandum Et sunt qui conficiūt
lac cum farina filiginis et faciūt
pillulas ad magnitudinem cicēis
et seruant Et sunt qui faciunt lac
ipsum discil lar super ficus et sup
vnumquāq; ficus tres vel q̄tuor

guttas ⁊ exsiccent et seruant ee
qui vult prouocare per secessum
comedat ex eis tres ficus et ducet
multum vix. cū lac ticimalli gut
tur exasperus et facit raucessere
sumentem se et ppter hoc q̄ vult
eo vti d̄; vt pilulas ex eo quas di
ximus muoluat in melle despūa
to et sic vtratur.

Modus exhendū succū tapfie.
Tapfia est planca que oritur
in trāsemitis ⁊ sigillinēssa que
assimilatur plante balaeh in figu
ra sua ⁊ lacrimū eius exhibetur hm̄
hanc modū fodeas terram eis d̄
ca radicem suā ita q̄ radix dete
gat a terra et sic fouea rotunda
circa radicem deinde scindatur cō
tex eius et op̄at fouea vsq; m̄ae
quia colligit sup radicem lacrimū
clarū mundū q̄ colliges et sicca
et serua et lacrima ista appellat̄
tapfia. Sed q̄ vult extrahere suc
cum radicis eius fodeas ⁊ extra
hes radicem ⁊ purget eā ⁊ terat
⁊ exprimat eā cum cornu ⁊ extra
hat succū et exsicceat in sole in va
se fictili grosso vitreato ⁊ obuet
et sunt q̄ terunt folia cū radice si
mul ⁊ sic expriment succū sed ille
succus est debilis virtutis et dif
ferentia eorū est q̄ succus ex ra
dice sola est pinguis ⁊ spissus et
succus foliorū ⁊ radicū s̄ est hu
mid⁹ ⁊ succus radicis q̄n h̄; ad mi
xtū succū foliorū desiccatur fac̄ ve
ficare ppter vim vlcerauiā quā
d̄; habet ⁊ d̄; q̄ ille qui extrahit

lacrimū eius non extrahat ip̄m̄ i
die ventoso ⁊ caueat ab odoze va
poris eius et q̄ nō tangat euz in
aliquo mēbro nudo nam ip̄e infla
retur totus et fieret vesicatū to
ciens illud q̄d ex mēbris eius ē de
tectum ppter sumositatē eius ⁊
liniat cum hoc menbra sua nuda
ex ceroto liq̄do vel cum oleo ro
saceo et corticis tapfie et virtus
succi eius et lacrimae eius est lax
atiua et narrauit mihi q̄dem me
us amicus fidel̄ q̄ ex saracenīs
sunt q̄n volunt cautēizare aliquā
partem corporis aut incidere ali
quā superflua; a membro aliquo
ponunt super illud de illa planta
nam ipsa vrit sicut ignis et facit
operationem cauterij. **Ad ex
trahendum succum cucu. asimini.**

Accipe de cucu asimini que
sunt bene maturi ⁊ dimic
re eos collectos sic vna
nocte deinde accipe vas et pone
super ipsum cribrum cultellum
resupinatum ita q̄ acies eius sit
versus partem superiorem et ap
posito versus cribrum et deinde
cucumeros per medium singul̄r
supra cribrum et exprime bene
illud quod est in eis de humiditate
supra cribrum donec descen
dat in vas suppositum q̄ cadet d̄
carnositate eorum super cribrū
exprime donec descendat tota s̄
stantia eius per cribrum in vas
deinde ponunt super illud totum
q̄d collectū fuerit ex eis aquā dul

cem ⁊ quidam ponunt aquā mari-
nā et laua bene et proice aquā ⁊
sunt qui iterū; colant cum aqua
que egressa est a cucu substantia
que remansit super cribzū et mi-
sce bene et coopiunt cum panno
et expectāt donec descend; gros-
sities ad fundum vasis ⁊ sup erit
subtilitas ⁊ aquaticitas q̄ est ibi a
grosso et cum hoc feceris aufer
aquositate eius et proice eam
leuiter extra et si remanet iterū
aliquid desuper de subtili aquo =
so collige cum spongia vel cum
toto et pone grossum eius in va-
se lapideo et tere die continue
quousq; mispissetur et sic aptum
ad troiscos formandos te fac
troiscos et sicca in umbra. Et si
mischeueris cum eo aliquanculum
gummi arabicū aut dragaganti e-
runt troisci magis adherentes i
partibus substantia eorum erit
sicut vierum et seruabitur p̄ am-
plius tempus. Alius modus.

Dicit diastorides sunt aliqui
qui accipiunt cinerem eribe-
ratum et extendunt super terrā
et faciunt medio eius foueam ⁊
ponunt pannum triplicatim sup
cinerem et proiciunt succum cum
toto quod est cum eo ex aqua su-
per pannum quantum cinis su-
gat qd̄ est in eo de aquositate ci-
to et quando fuerit exsiccata te-
runt grossicōes secundum disci-
plinā quam narraui tibi p̄us ⁊ qd̄
ex latio haberet colorem sic suc-
cus porzularis sicut zimar ⁊ qd̄ h̄
in se turbulenciam et grossicōes

et grauitatē est malum ⁊ nō est
laudabile et melius ex eo est qd̄
habet viriditatem paucam dechi-
nantem ad albedinem parump̄ez
qd̄ est simile colorī ambre et erit
cum hoc leuis ponderis et leuis
tactu et est calidum. Et qui ap-
propinquat ip̄m igni inflamabit̄
et cōburec̄ cito et nō est verustū
nimis ⁊ annoꝝ vsq; ad xij et vir-
tus eius est fortior et melior qui
voluerit eo vti in vomitu et laxa-
tione ventris et dosis eius est cō-
pleta quarta pars; vnius. Et pro-
prietas eius est attrahere humo-
res flegmaticos ⁊ melancolicos
per vomitum et per ventrem sez
per secessum et adulteratur cum
admixtiōe eius de succo cucu do-
mestici aut cum amilo vt assimi-
letur bono claro albo et leu.

Conforma est hendi succū abfinchij
Recipe abfinchiū quādo erit
in fine teneritatis ⁊ bonita-
tis et tere ip̄m in mane an̄ ortū
sol̄ qz tūc succus eius erit me-
lius ⁊ facili⁹ dem̄ stringe ip̄m cuz
corio i corio ā pone in p̄ano gros-
so et forti et p̄me cū trabe lignea
sicut p̄munt artifices alfoꝝ. i. car-
tamū et ex pone succū soli donec
erit p̄pe desiccatiōnez et fac ex eo
troiscos et serua. Et sunt q̄ succū
eius ponūt donec coagulet̄ ⁊ po-
nunt cū eo modicū gummi arabicum
vt pres ei⁹ meli⁹ sint adherētes
et faciūt troiscos ⁊ buāt ⁊ qd̄am
adulterant eū cū amurca olci. et
app̄ hoc d̄; qd̄ nō accipiat̄ nisi a fi-
deli viro ⁊ munitus et clarus pu

rus ex eo est fortis odoris et for-
tis amaritudinis et virtus succi
eius fortis est virtute absin-
thij et secundum hanc disciplinam
extrahitur succus esterecarg. i.
fumi terre nisi qz aquositas eius
est aplior aq̄sitate absinthij q̄re
oportet q̄ in gemet ad exsiccan-
dū ip̄m amplius in sole vel in de-
coctōe sup ignē. Succus istius h̄
be o; vt ex hac in mense maij et o;
q̄ colligat in mane illa q̄ est mol-
lis recēs q̄ nascit in ortis l̄ virida-
rijs qm̄ aq̄sitas ei⁹ ē pauca sp̄ qn̄
eo magis eius q̄ nascit in mōrib⁹
accipe ergo ex ramul⁹ suis tenelli-
b⁹ et caue a v̄eto et sole tere ergo
sp̄a; anq; sol ozia et exp̄me suc-
cū ei⁹ et coq̄ cū gūi arabico pauco
q̄ulq; coget et si poteris facere
ex eo troiscos bñ finaūt sua sic ē
et q̄ adulterāt cū alijs succis q̄re
nō o; q̄ accipiat nisi a fideli viro
et sunt q̄ exponūt succum sole et
dimittāt donec siccat vt possis ex
eo facē troiscos et sic faciunt.

Forma ex hendi ex ebul marini
Succus hasach l̄ hastich. i. e.
buli marini ex hie sic ex ga-
seo l̄ ex gasit. For. colēdi eufoz.

Eufoz bibu; nascit in terra q̄
o; figlineffa et fex Et mod⁹
colligendi ip̄m est q̄ accipiūt v̄e-
tres peculū vel pecudū et lauan-
tur benz et ligant ad crus arbo-
ris oem accipiunt hoies lanceas
et scantes a longe fugunt acumē
ferri i crus arboris qm̄ inde estū

die gūi copiosu; in venerē ac si ef-
fuderet ex vase aliq̄ et aliquando
emanet ex eo sup faciē terre pp̄
fortitudinē sui coloris et eligan-
ci⁹ ex eo est id qd̄ est clax et v̄res
fortit et ip̄m quedā est grauis sa-
poris valde et p̄pter nimitā eius
acuitatē. **M**odus faciendi opiu

Opium est lac papaueris mi-
gri et dixit opastorides q̄
modus extractionis eius est scō;
hanc formam et est q̄ venias ad
papauera q̄ sunt oplete maturi-
tatis postq; desiccari sunt a roze
qui ceci dit super eum in mane et
scinda cutis eoz par. cum faci-
litate ne transfigat qm̄ lac migre-
deret intra concauitatem papa-
ueris et non posset postea collegi
oem rade papauer circumq; ex
omni parte eius et incipe abra-
sionem tuam a sumitate capitis pa-
paueris et trahē vsq; ad finem scil-
fure quā fecisti directe et caueat
rasor ne radat de cute eius cū la-
cte et collige lac cum digito et po-
ne in coclear vel in vase vitreo o
inde expecta post tempus aliq̄
et reuertere iter ad papauera p̄
ma quomā inuenies per scissuras
quas abrasisti iter lac egr effum
q̄ colliges vt dixi et hoc facies q;
diu aliquid de lacte egreditur et
si vides aliquid egredi secūda die
et tertia hoc collige etiam oem
de ashibe totum simul quod col-
legisti et tene in loco mundo do-
nec coaguletur adeo q̄ possis ex

eo facere troiscos ⁊ fac ⁊ serua.
I forma extrahendi succum ex
papaueribus ex quibus fit opni.

Recipe capita papaueris et fo-
lia eorū et tere bene ⁊ exbe
succū eorū cum strictorio aut aliē
et tere succum illum in sole assi-
due donec coaguletur taliter q̄
possint ex eo fieri troisci et fac ⁊
serua et virtus huius est debili-
or virtute opij ⁊ melior spēs opij
est pingue graue ⁊ q̄n frangitur
tunc est i loco fracture leue ⁊ cla-
rum declinās rubedī et q̄n fundi-
tur sup ip̄m liquor cito dissoluī

Et qui applicauerit ip̄m candele i
cendit et emittit flāmā nō obscū-
rā et odor eius q̄n exinctū fuerit
remanebit h̄m dispositōem suā p̄-
mā nō imutatus ⁊ adulterat̄ eius
succo lactuce eraticae et succo hu-
lactuce habet virtutē similez pa-
paueris et est debilior satis v̄x
in colore et in odore assil̄at̄ sibi
multum Et sunt aliqui qui adul-
terant cū succo dragaganto Sed
illud qd̄ est adulteratū cum suc-
co menuche q̄n dissoluī in aq̄ est
odor v̄l color eius sicut odor cro-
ci et illō qd̄ est adulteratū cū gūi
arabico e clar̄ ⁊ pauce virtutis.

Huius herbe est crocei co-
loris valde et amari saporis
qui vult ergo ip̄m colligere inci-
dat sūtates ramoꝝ q̄n fuerit
oplete maturatōis ⁊ inceperūt
apparere semia eius ⁊ inclinat ra-
mos sup vas mundū ex vitro vel
alio ita qd̄ lacrimū eius cadat in

vase qd̄ exponet soli donec sicce-
⁊ faciat troiscos ⁊ seruet Sed q̄
voluerit succum eius exprimere
colliget eā et terat ⁊ exp̄mat suc-
cū eius ⁊ desiccat aut decoq̄t suc-
cus eius primo donec inspiss̄ e-
postea ponat in sole donec sicce-
tur dixit diazozides tere hāc her-
bam ⁊ exprime succum eius ⁊ mi-
sce cū melle mūdo ⁊ coque in va-
se ex ere puro et repone in vase
mundo et reserua q̄m est magne
virtutis in clarificando visuz quā
do posueris ex isto medicīne in o-
culū ⁊ dixit p̄ncipium ortus celi
donie est q̄n p̄mo p̄rūdōes incipi-
unt apere h̄be desiccāt ⁊ nō appa-
ret et p̄pter hoc appellant eā her-
bam p̄rūdōmum. Ad extrahē-
dum succū radiceis mandragore

Acipe cortices radiceis man-
dragoze dū sunt tenē recēret
ortunde fortit̄ ⁊ exp̄me s̄b aliq̄ re-
grauī ⁊ collige succū ⁊ tere donec
ingrossetur ⁊ serua necessitati ⁊
sunt q̄ coquūt radices ip̄as in vi-
no vsqz ad p̄sumptōz; terciē par-
tis ⁊ colligūt ⁊ huāt ⁊ sunt q̄ col-
ligūt lacrimū eius facientes for-
mā in radice ⁊ colligunt qd̄ rema-
net ex ea de hūiditate v̄x tamē
q̄ succus ē fortior lacrimo et la-
crimū nō repit̄ v̄biqz. Modus

extrahendi succum de suchuara.
Tere fructum eius cum fo-
lijs et extrahē succum ⁊ po-
ne in sole et vttere eo suo
anno et non amplius quia cito cō-
rumpitur et sunt qui terunt sepe

eius succum et prociunt super
ipsum aquam et exprimunt succū
eius et isto est melior succo foli-
orum eius i levando dolores et sūt
qui terunt plantam eius et mis-
cent cum farina frumenti et fa-
ciunt trociscos et seruant.

Forma exhibendi succū ex meiche

Inquit opastozides meiche
multā habent aquositate et
color aq̄ eius est sicut is coloris cro-
ciei d̄; ergo q̄ terant cum suis ra-
mibus sunt recentes et teneā
et exprimat et ponat in sole in vase
coopto et dimittat donec ingros-
situr et fiat sic lutum dem̄ fiet ex
eo sief quibus vttere in alcolol et
vnguentis sup apostemata et in
egredimibus podagre calis et ali-
is. Sed ego accepi meiche et tri-
ui et extrahere succum eius sicut di-
xit opastozides et nō exiuit succus
eius glauci coloris quē admodum
dixi et feci trociscos ex eo et decli-
nauit color eius viriditati donec d̄
clinauerit nigredi et ego q̄ siui a
mercatoribus q̄ veniūt ab orien-
te et dixerūt mihi q̄ accipiunt suc-
cum eius et terunt cū amilo et fa-
ciunt sief et ego feci sicut dixerūt
et declinavit color eius glaucedi
sed nō taliter sicut illa q̄ aprant̄
ab oriente. Et dixerunt mihi alij
q̄ officiunt substantiā eius cū a-
q̄ siuis et faciunt sief et hij sunt il-
li q̄ deferunt ad nos ab oriēte et
cum hoc toto ignoro veritatem.

Modus extrahendi succū; prū

non filuestris et mōus extractiois eius

Acaria fit in missilami et est suc-
cus prunorum filuestris et mo-
dus extractiois eius ē qd colligat
plantā hāc cū fructu eius et pōe
sup eā aquā paucā in vase et dimit-
te sic diebus v. dem̄ coq̄ sup ignē
tamdiu qd folia et fructus dissol-
uant et cola aquā illā et iterū pōe
super ignem colatura; illā et coq̄
quousq; coagulet dem̄ proice in
vas similibus cocteis et dimitte
ficari et succus huius fructus q̄
dicit acacia q̄ndo fit ex fructu ma-
ture perfecta maturatiōe ita qd
iam acquisuerit dulcedinem erit
color eius nigrior et clarior et nō
erit stipticus in intestinis ppter
suā dulcedinem sed q̄ fit ex fru-
ctu non cōplete maturo erit co-
lor eius declinior rubeoim̄ magis
et stipticitas eius erit maior et e-
legancior omnibus est illa acacia
que est talis sicut dixi nunc et ta-
lis est magis oozifera alijs.

Modus ablutionis eius.

Tere eam cum aqua dulci se-
pe et proice aquam que su-
pernataverit et facias hoc
donec videas aquā clarā et fac
ex eo trociscos et serua et sunt q̄
lauant eaz cum aqua rosacea quā
do volunt frigiditatem eius am-
pliores et sedationem doloris ma-
gis modus vero assationis eius
est qd ponatur super prunas et
affectur q̄ est necessarium.

Modus faciendi licium.

Quoniam qui faciunt licium ex ra-
dice arboris / que dicitur
turca et spes huius licij
notatur cabalculē et est qd affer-
tur ex aliemen et sunt q faciunt
licium in hunc modū et est qd res-
runt folia ex arboze sicut sunt et
exprimunt succū aut mundificat
ea infundentes aliquot diebus in a-
qua et coquunt et exprimunt et ite-
rum ponunt sup ignē aquam illam
et decoquunt donec ingrossatur si-
cut mel et sunt q adulerant il-
lum cum amurea olei et miscene
cum eo tpe quo ipm coquunt aut
cum succo absinthij aut cum fel-
le boumo et melius licium id qd
facit spumam et habet colorem
sanguini qm ipsi i igne inflamman-
tur et extinguunt in aqua et color
eius exterior est niger et interior
declinat ad nigredinē et habet sti-
pticitatē cū amaritudine et color
eius est sicut color croci / et sicut
color licij / accipiunt em amurcam
veterē indici qd fit huius modū quē
dixi et sunt etiā q faciunt ex amur-
ca olei ad similitudinē licij accipiunt
em amurcā veterem q nō habet
terzā nec arenā / et decoquunt in
vase eris donec ingrossat et po-
nunt illum sup dentes dolentes
nam facit dolorē qescere et qdaz
coxerit ipm cū agresta quibz si-
at sicut mel et ponit ex eo super
dentes carnosos eradicat eos vel
preparat ad faciliorē eradicationē
Modus extrahendi succū ppo
quiescens et est raritibz

Accepe rosā caninā pmo bā
bā preinā q nascit iux rob
caninā sine mensis maij et
tere et exprime succū eius et co-
que donec ingrosset / et dimitte
ficari et sunt qui apponunt mo-
dicum gummi arabici ut pres ei
magis cohereant. **M**odus ex-
trahendi succum ex balauſtia.

Dixit opastorides q sunt
q extrahunt ex balauſtia
siluzi sic extrahit ex rosa
camina et est stipticus et virtus e-
ius est sicut virtus ppoqscicos
Modus extrahendi succum gal-
bani rubrica.

Accepe bauciam siluestrē
ferentem cum suis sumi-
tatibus et incide eam in
frustra longitudinis quatuor digi-
torū et hoc facies qm erit glauci
coloris in fine mensis iulij et pōe
in vase eneo et pice super ipam
herbam aqua qua coopiat et pl
et bulliat cū magno igne quibz vi-
soluatur rami et ligna et stipti-
tes eius demde aufer ab igne et
cola cū collatōis ex pilo id est ex
setis et proice ligna / demde pice
super illam collatam tū qntū est
necessitas eius de terpenina et
est alkilimbat et coque cū paucō
igne donec consumat aqua et re-
maneat gummi et nō o; qd cocpi-
as illud qm coquis ipsuz post hoc
reponē ipum in mar subijs vel y-
tribus et serua et vttere et si de-
ficet plus q; oportet qm coqē
pone in eo parz olei d chetua aut

parum sepi anatis / et signum in
hoc est qd accipias ex eo parum
dū decoq̄ et sup marmore poē r
si nimis est durz adde de oleo et
si est fatis moi le nichil adde / et
sunt q̄ adulterant illū cuz resina
pini et cum farina fabaz et me-
lior spēs eius est q̄ habet odores
sue herbe. ¶ Modus faciendo suc-
cum liquiricie.

Hecipe de radice liquiricie
quā est magis humida et
pleno succo. In mense iu-
lij et arunde ipam / r pice super
ipsam ex aqua donec coopiatur
et plus et pone in vase super ignem
et coque in paucis igne do-
nec mel eius egrediatur et cola r
proice ligna et proice iterz aquā
sup ignem et coque quousq̄ coa-
guletur deind̄ expone soli donec
siccat et vtere quia iste succus
liquiricie. ¶ Modus extrahendi
succum vire acerbe.

Ant̄ q̄ exprimunt succum
ex vuis acerbissimis in fi-
ne acrodis r alij faciūt ex
picipantibus aliq̄ntulū vulcoris
et maturitatis sed prior est fri-
gidior et siccior et secundus ē
minus siccior r minus frigidior
et modus eius est qd accipias ex
vuis immaturis et pista et expri-
me et pone in vase ex cre rubeo
sup ignem et coque donec appro-
pinquat coagulacōi deind̄ pone
in vase extenso et expone soli do-
nec siccat et serua Et q̄dam po-
nunt in sole ad siccandū absq̄ de

coctione aliqua si ad est sol cali-
tus et sunt q̄ miscent cū eo parz
gummi arabicē vtz simplex est
melior et melior ex eo est qui est
crocei coloris / q̄ declinat coloris
facil̄ frangibil̄ et foras siccior
tatis et pungit līguā et sunt q̄
coquant cum melle aut cū vīno /
et vtuntur eo in tumoribus ner-
uoz scoli et ceruicis et gutturis
et tumorē faucū et palati ad al-
chulla. ¶ Modus extrahendi
succum centauree.

Hecipe de centaurea dum
est recens et tenera et te-
re eam antequam solo-
riatur r si succus egreditur bñ /
finalit̄ oportet qd ponas eā trita
in vase et proicias super ipm aq̄
qua coopiatur deind̄ coque eaz
et exprime succū eius sicut expri-
munt tinctores aufer et pōe suc-
cum super et coque donec ingro-
ssetur et serua et qui vult qd p-
tes eius magis adhereāt pona
cum eo parum gummi vtz sim-
plex est melius serua et vtere.

¶ Modus extrahendi succū berb̄

Hecipe berberis bñ matu-
ris r tere eos r misce cū
aqua et frica manibus r
cola et pone aquā colatā sup ignē
et buliat donec coaguletur et sic-
ca et serua. ¶ Modus extrahendi
succum solatri.

Recipe de planta solatri ē
folijs suis et granis r te-
re r exprime uccū et co-
que super ignē r desicca expōitū

foli quousq; coaguletur et sicce-
tur et serua. **M**odus extrahen-
di succum ex haugif.

Oportet q; colligant folia ei⁹
donec sunt humida et ter-
rantur ante ortum solis si-
cut iam dixi et exprimunt succu;
eorum et coquatur super ignem
vel deficetur in sole et sic serue-
tur Et iste est modus extrahen-
di succum plantaginis et lactuce
et semper viue et portulace et ro-
striporei et scariole et femiculi et
apij .i. cussus .i. volubilis et lapa-
cij et ceteraz huiusmodi herba-
rum a quibus potest succus extra-
hi.

Modus pparandi squillaz
in omnibus modis pparacois et e-
cepa muris et pmo de mo assandi.

Oportet qd eligantur squil-
le que declinant albedimi-
in colore suo et sint inter
mediocres inter magnas et par-
uas et que oriuntur in terza gros-
sa sicca et que sint dure parte hu-
miditatis et que euaserunt a cor-
ruptione et caue cepe qd est vnu
solum scilicet qd natum est in ter-
ra vbi non sint alie squille nam n-
obes accipere nisi illas squillas q;
habent circum se multas cepas
quia illa que nascitur sola est see-
lerata mortalis accipe ergo de il-
lis qua dixim⁹ et excoria ea a cor-
ticibus suis exterioribus siccis et
absconde ex inferiori partem fo-
lior eius et est illud quod est de
siccatum et absconde radices ei⁹

et purga eam bene totam decimo
inuolue eam in pastam factam ex
farina ordei vel aliterius a in mas-
sa facta ex argilla rubea dulci ac
nigra et inuolucio eius quo in vo-
lueris eam grossitudinis digiti
vnius et pone eam sic inuolutam
in furno panis aut in acanorum
vbi sunt pruna incensa et dimitte
te in tota nocte vel plus donec
assetur pasta et compleatur deo-
ctio et color eius fiat rubeus de-
inde aufer ab igne et sine infrigi-
dari et aufer pastam qua voluisti
ea et considera si videtur tibi be-
ne assata ita videlicet q; sit mol-
lis et tractabilis si ergo comple-
uerit ignis opus suum in ea he-
ne sed si non coque iterum inuo-
lutam in pasta vel argilla quousq;
q; sit equaliter per totum assata
nam si non bene assetur remanet
in ea acuitas mala que nocet sto-
macho et vntri valde et facit fo-
mitum in nauseam.

Forma desiccandi squillam.

Accipe cepe crudum et acci-
pe corticem exteriorem e-
ius et incide in duas par-
tes per longitudinem cum cul-
tello facto ex ligno pini deinde se-
para tunicas eius ab inuicem et
configeas filo lineo et imple filuz
ex frustris eius distant ira qd fru-
stra eius non contingant se inuicem
et suspēde i vmbra in loco vteroso
et dimitte donec sicces a vtro abs-
q; sole. **F**orma castrandi squilla-

Recipe squillam antequam
germinare incipiat folia ei
us super et cauteriza eam
eius veru ex ferro candenti et vte
bene in loco illo vbi stipites eius
non est amplius ingenium in ca-
strando eam nisi quod incidatur to-
tum id quod est ortum Et caute-
rizer et accipe cor squille et pra-
tur bene locus vbi oriebatur ita
quod amplius non germinet ibi aliq̄

**Modus faciendi acetum squil-
liticum.**

Recipe 3 i acetum et 3 i ex ce-
squille et pone totum su-
per ignem et buliat dua-
bus ebullitionibus deinde aufer
ab igne et cola et vtere et ex iu-
uamentis acetum squilliticum sunt quod
ipsum ingrossant tracheam arteriam et
fortificat artem eam et clarificat vo-
cetur et est dolozi stochi et male
digestio et vbi opilationibus et suffo-
cationibus matricis et fortifi-
cat cor debile et reddit sanitatem
et clarificat colorem et acuit vi-
sum et frangit lapidem et incidit
humores grossos et aperit vias
et canales omnes apoplexie et con-
fert vniuersaliter omnibus egri-
tudinibus frigiditatis iuuamento magno.

**Modus distillandi aquam ex
squilla que occidit mures et que
ponitur in medicinis ex qua fit si-
rupus acetosus.**

Recipe de cepis nouis re-
centibus et excozia eas a
cortice superiori et proice illa-
lam et incide residuum cum cul-
tello deinde accipe ollam et per-
fora eam in fundo eius foramina-
bus paruis et imple eam ex istis
cepis incisis deinde faceas fo-
ueam rotundam in terra et sepe-
li in fouea illa in ollam aliam vi-
treatam et pone ollam cum cepis
super ollam aliam vacuam quam
tu sepelisti ita quod fundus superio-
ris ingrediatur os inferioris olle
deinde lutas eas vbi contingunt
se et cooperi ollam superiorem
cooperitorio prodeco et luta eti-
am deinde cooperi circum qua-
que ex terra ita quod incendis ignem
circa ignem non contingat inferi-
orem ollam et superior sit stans
in medio ignis deinde accende ig-
nem circa ollam superiorem et su-
per eam ex stercore animalium
vel ex alio et facias ignem noctem
vnam in mane vero operi ollam
quia tu inuenies aquam distilla-
tam in olla inferiori quam cola et
serua. Et qui vult cum ea occide-
re mures conficiat cum ea fari-
nam vel panem et ponat in loco
vbi abundant mures quia mori-
tur mures que ex hoc comedere
runt cito Et qui miscuerint eam
parum litargirum certum erit pe-
locius ad occidendum.

Modus albificandi acetum ex

quo fit sirupus acetosus.

Qonstrue actanoz simile il-
li quo distillatur aqua rosa
cea et super pone ei vas
distillatorium ex vitro vel ex ter-
ra vitreata et imple tres partes
eius ex aceto bono et quarta ps
vasis sit superans vacua ne cum
bulierit acetum effundatur ex-
tra deinde operi vas cum vase a-
lio superiori sic nouisti habentes
nasum sicut est illud quo distilla-
tur aqua ros deinde accende ig-
nem sub vase leuem non fortem
nam si esset fortis non fieret a-
cetum album tante albedinis et
est necesse qd distillatur sicut ex
uis albi et fit clarum et acre in
fine acedinis quia tunc distilla-
bitur album et purum repone er-
go ipsum et serua necessitati. Et
secundum hac disciplinam potest
distillare vinum qui vult ipsum
distillatum.

Modus faciendi camphore.

Accipe ex vasis aqua rosa-
cea quod dicitur batā po-
sicio eius venter et imple
ipsum ex lignis pini qui habz ma-
gna folia deinde cooperi vas cu-
tuo coopertorio habentem nasuz
et pone venter emneum plenum
aqua et pone super ignem et ac-
cende ignem sub eo bene quous-
q; incipiat aqua bulire nam distil-

labitur oleum subtile boni odo-
ris qd appellatur aqua canphozis
aut si vis distilla aquam in furno
aque rosacee secundum disciplinā
eius et serua reposito qd ex eo di-
stillatum est et vttere.

Modus preparandi colloquim-
tida ad vsum potionis.

Colloquintida ex virtute
sua purgat fleuma visco-
sum et humores grossos et
mundificat cerebrum sed ipsa in-
ducit dolores et torsiones et pun-
ctiones in intestinis et tenasmo et
maliciam seu nocumentum et re-
ctificatio et reprimatio eius ad
reprimendum maliciam suam est
vt teratur et cribelletur et adda-
tur ei quantum est quarta pars
pu lueriseius aut quinta ex dra-
gaganto et fac inde trociscos et
sua necessitati et qd ponit loco dra-
gaganto et fit loco dragaganto
gummi arabicum habet aliquan-
tulum stipticitatem et dragagā-
tum iuuat ad laxandū Et qui vult
eam miscere cum dragaganto opoz-
tet qd terat dragagantum et dis-
soluat eam in aqua et colet et cō-
ficiat colloquintida cū eo et misce-
atur in mortario bene quousq; fi-
at vnum corpus et fac trociscos
Et oportet qd non multum tera-
tur qd adheret intestinis et exco-
riat ea Et oportet qd eligatur col-
loquintida que habet colorem in

ture subteritimum et habet super-
ficiem leuem sine vlla asperitate
et interiorius eius album declinans
acriterinitate parum et leuis pon-
deris spongia et sunt signa quod
sint collecta matura qua oportet
Et oportet quod non vtaris ex ea ni-
si pulpam eius abicias grana eius
et corticem et dosis eius solius.
est pondus octaua auri vsq; ad
quarta aurei.

Modus preparandi turbit.

Turbit purgat ex virtute
sua fleuma sed inducit sin-
copi et torsiones et pre-
paratio eius est quod teratur et ro-
retur oleo amigdalorum dulcium
quia prohibet partum lue mali-
cie. Et si non habes oleum amig-
dalarum accipe seminum vel bu-
tirum vel oleum quocumque habes
paratum et turbit melius est quod
muleum album et leuem habet
corticem et lignum interiorius sub-
tile sine asperitate et non est cor-
rosum et summi super capita ei-
us et dosis eius est quod est nouum
pondus et pondus 3 vsq; ad 12.
et hoc est cum magna custodia et
ex veteri plus et non detur solus
et oportet quod sumatur post acce-
ptionem prodiu pingue et ex pin-
guedinibus subtilibus.

Modus preparandi euforbium.

Euforbium purgat ex vir-
tute sua flem viscosum quod est
interstima et lumbis et intesti-

nis. Sed ipsum facit tristitiam et
debilitatem et licitatem et re-
ctificatio eius est quod muleum ter-
ratur et miscetur cum eo boe-
luum aut succus liquoricie aut ex
spicibus aliis sicut spica et cinamo-
mum et cassie lignum et similia horum. Et
oportet ut infundatur cum oleo
rosarum bono et eligatur ex eo
clarum nouum circum boni et
fortis odoris amarum cui super
transiit annus vsq; ad annos 12
Et dosis eius est a gramis 12 vs-
q; ad duodecim.

Modus preparandi elebozi al.

Elebozi al. purgat virtu-
te sua fleuma per vomitum
et modus acceptationis eius
est ut comedatur ante sumptio-
nem eius cibum aliquis leuis et post ac-
cipiatur conteritur bene cum pul-
pate facta et farina frumenti et
ordei et melior ex eo est ille qui est
pungitui odoris et adurens lin-
guam extensiuus longus albus et
cito frangibile et ante fregeris
cum videbis interiorius simile testu-
re aranee tele subtilis et dosis eius
est pondus eius 3 vsq; ad 12.

Reparatio est in virtute
sua purgat fleuma melan-
coliam et operatio eius est
fortior operatione est in al. et pre-
paratio est secundum eandem so-
mam quam dixi de est in al. et me-
lior ex eo est cuius rami sunt pleni

pingues subtiles et qñ freris i
ueies in eo file aranee sbrilis et
hēt virtutem saporē ⁊ melioz est
ille que nascit in terra petrosa sic
ca alta et doh eius est; ʒ vsq; ʒ ij
⁊ tempus colligendi vtrunq; e le
bozi est mensis iulij quia isto tē-
pore sunt in fine sue bonitatis.

Modus conficiendi acetum scilicet
liticū ⁊ eius opatio fm opasto.

Et opal. faciebat acetū scilicet
liticum in hunc modū quē
ego narro accipe de cepis
squille al. et incide in frustra ⁊ in
fige ea filo et sepa inter frustruz
ita qd nō se contingunt in vmbra
et loco ventoso versus orientālē
partem. xl. diebus integris deñ
accipe d̄ hys ita ficcis pondus lib
ij. et proice sup eas lib xiiij. aceti
et lib x. ⁊ coopi vas cum coopto-
rio et luta labia vasoz cum ar-
gilla et pone in sole. xl. diebus qd
postea cola acetuz et exprime scilicet
las et pice eoz substantiā ⁊ hua
necessitati et dixi iterum qd sunt
qui accipiunt ex cepis lib ij. et po-
nunt ita recentes sine exsiccatōe
in qñtate aceti quā dixi ⁊ dimie-
tunt sex mensibus et colūt acetū
⁊ vtunt. **E**t dixit qd acetum scilicet
liticum factum in hunc modum
incide humores grossos fortiter
plus q; factū alio modo. **E**t dixit
qd est optimū egitudibus corpi-
bus omnibus p̄ter habentibus i-
trinsecus scabiē v̄l vlcera seu ex-
coziatōnes merinsecas ⁊ d̄; qd qñ
incipimus ipm dare in potu ali-

cui qd dem⁹ in primis qñtatem
modicā ⁊ post hoc addant in qñ-
tate eius paulatim donec pue-
niat ad ʒ ⁊ dimisiam.

Modus eñhendi polipodium.

Polipodium purgat virtute
sua f̄la et melancoliam sine
molestia et grauedine ⁊ p̄para-
tio eius qd vult ipm accipere solū
qd est ⁊ decoquat ipm in aq̄ ordei
aut in aqua viole aut decoctōne
cucumeris aut in aq̄ mellis cocta
et qui vult eo vti in potuombus
sc; in decoctionibus aut infusio-
nibus nō d̄; vt p̄paret alio modo
nisi qd bene radat et misceat cū
medicinis et melius ex eo est qd
est interius citrinū et sapor ei⁹
appropinquas saporē gailarum
dulcedine et est grossus sicut vi-
gicus minor et dosis eius est in d̄
coctione vel infusione ad ʒ ij vsq;
ad ʒ v et si dec̄ sine decoctōe l̄ in
fusione dosis sit a ʒ ij vsq; ad ʒ ij.
et istud est fm qd dixit iohannes
johāna intelligit de succo vez qñ
est recens doh eius solius est pō-
dus ʒ ij vsq; ad duas aut tres ʒ et
in pot̄ oib⁹ d̄ coctis ʒ ij ⁊ d̄; vt col-
ligat in vere ⁊ sunt qd colligūt ip-
sū i autipno s; illud qd collectuz
est in vere ē melius. **M**odus
preparandi mil et est indicus.

Hec purgat d̄ virtute sua f̄la
⁊ modus p̄paratōis eius ē
qd ipa terat et infundat in oleo
amigdalaz dulcium et buliāt in
aq̄ vsq; ad d̄sumptōem aque ⁊ re-
maneat oleum et denē sola aut

officiant cum eis medicie alie fm voluntate recipientis et doo eoz est a 3 iij vsq; ad 3 v. Sed melius nil est cuius folia sut grossa filia folij oliuaz nisi quia sunt miores et sunt calide saponi et faciunt rauceome vocis. **Sermo d aikan.**

Orne amazz appellat apud arabes halkan et in hoc ml tu laborauerunt expositores na quida ex eis dixerunt qd erat col loquintida et alij dixerunt qd est aliud. Sed ad vltimu no est verifi catum apud eos quid sit et illud purgat de virtute sua cum aqua citria absq; eo qd leuit stomachu et purgat cum hoc etiā fl'a et mo dus exhibitōis eius est qd deo in potu cum melle tecto aut cū rob. Et melior ex ea est longa que affi milatur eueu mimosis satis et o; caui ab illa qd repitur in terra sic ca petrosa et que repitur in mon tibus sup fortitudinē sue virtu tis et dosis eius est ab viij. gra mis in pondere vsq; ad x.

Modus pparandi scabra. i. ezula
Scabra de sua pprietate no cet epati et ipsum purgat a quā ciera et quācitas dosis eius est illud qd diximus de mezercon et pparatio eius est qd ponat in lacte horis xxiiij. et postea defice tur et sunt qui ponunt in aceto. xxiiij. horis etiā et ponunt cum eo qrtā ponderis ei⁹ ex rob et draga gāto et dant in potu cū aq mellis a cum succo vne aut cum aq vbi sint cocte lentes aut viola et doo

eius est pondus granorū vj ā xij.

Modus preparandi preos.

Preos purgat ex virtute sua aq; citnā et hūozes grossos et viscosos et melācolia et apit opi lationes epatis. Sed inducit tri sticia vel solitudinē et bonū ē qd admisceat alijs medicinis ad rep mendā malicia eius et preparatio ei⁹ ē qd deo in potu cū aq et mel le coctis fil et eligat ex eo aq; suz multū et cuius pres lacrimant et breuis stature et pres cui⁹ sunt eqles et color ei⁹ est pprie citnica tis boni odoris et doo ei⁹ est pon du: s aurei vsq; ad iij vl' iij. ā po tee tritu ex eo pondus 3 j vsq; ad 3 ij cum melle cocto

Modus preparandi acorum.

Acorus acori est ppinqua vir tute preos et dosis est sicut est doo quam diximus de preos.

Forma preparandi centaureaz
Centaurea purgat virtute su a fl'a viscosum et coleram si milē feci et hūozes qd sunt inscia i laceribus vl' anchis qn aq ex eis bibit vl' clisterizat cū ea qd ergo vult ea vti eligat sbitilē qd repit in mōtib⁹ et qd ē magne amaritudi nis qd vero iuemiē in vallib⁹ ē de bil opatōis et portio ei⁹ ē 3 ij et in clisterijs 3 iij cū oleo zizamino.

Forma exhibendi sumiterre.

Sumat stōcho virtute sua et ofēt scabici et pruritiū et bo chor nā purgat colerā adustā et mūoificat sagnem et puōt vrimā et qd vult ea vti o; qd eligat rreerē

ex eo ⁊ amara fortis amaritudinis
⁊ viridis coloris ⁊ potio eius in de-
coctōe ē ponoꝝ ʒ i vsq; ad ʒ iij ⁊ s ⁊
sū decoctōe ʒ iij vsq; ad viij cū tā-
tundē de mirabo. ciē. ⁊ q̄ vult bi-
bē d̄ succo suo nō d̄; q̄ decoq̄t eū
⁊ q̄ntitas potōis eius ē ad ʒ iij. vsq;
ad viij cū pondē ʒ iij vʒ viij mira-
bo. ciē. ⁊ q̄ vult ea vti interpōat
semp̄ diē vnā in acceptōne eius.

Modus assumptōis absinthij.

Absinthium purgat virtute
sua colerā leuē a stōcho ⁊ i-
testis ⁊ apit opilatōes puōt vri-
nā et fortificat epas ⁊ n̄ h; effica-
ciā in purgādo flā ⁊ q̄ vult ea vti
in decoctōe l̄ infuso p̄t ex eo pō-
d̄ ʒ vʒ viij ⁊ q̄ vult illā sumē abs-
q; infusōe l̄ i decoctōe accipiat
pondus aurei ʒ vsq; ad ʒ iij.

Modus preparandi cuscute.

Cuscute purgat virte sua co-
lerā ⁊ d̄fert stōcho ⁊ apit opi-
latōes venarū ⁊ d̄fert febribꝝ lō-
gis ⁊ fortitudo opatōis eius est
amplior ⁊ melior opatōne absin-
thij ⁊ potio aq̄ eius est. q̄ntitas
libʒ s bullire ⁊ collate ⁊ si q̄s vult
bibē de aq̄ sua sine decoctione d̄;
q̄ appōat eū eo de cucūo bono ʒ x.

Forma preparandi cuscus.

Purgat virtute sua coleram
⁊ medijs acceptōis eius ē q̄
accipias ex aq̄ sua sū ebullitōe pō-
dus t̄ice libʒ i vsq; ad ij pres libʒ.
cū ʒ x cucucū boni vʒ penidion.

Modus p̄paratōis cachille.
Purgat sua virtute aq̄; citri-
nā cū magna leuitate ⁊ sū labore
⁊ q̄ vult ea vti accipiat de aq̄ eius

sū decoctōe alijs q̄ntitatē tercie
p̄is libʒ vsq; ad ij pres libʒ.

Modus acceptōis capilli veneris

Purgat virtute colā; a stōcho
⁊ iestis ⁊ d̄ob eius ē a ʒ iij vsq;
ad viij.

Modus p̄paratōis sene

Purgat virtute sua humores
grossos ⁊ d̄fert dolori scie et
liborū. Et d̄; q̄ infundas in oleo
amig. dulciū ⁊ butiro et d̄ob eius
est a ʒ iij vsq; ad viij.

Modus p̄-

paratiōis abalzar.

Purgat aquā citrīnā ex virtu-
te sua ⁊ vire⁹ eorū ē nē vire⁹
eius in corūp̄tōe virtutē corūp̄it
⁊ purgat colerā fortit ⁊ d̄ob eorū
est a v gramis vsq; ad viij mūca-
ris cū aq̄ et melle cocto q̄ laxat
laxatōe forti.

Modus p̄ epa-

rationis granorum cartami.

Purgat virtute sua flā ⁊ hoc
faciūt ḡna eius mūdara a corti-
ce ⁊ d̄ob ex granis mūdatis ē pō-
d̄ ʒ xx ⁊ d̄; q̄ p̄icias sup̄ ea libʒ s
aq̄ calē ⁊ frica manibus ⁊ cloa ⁊
pōe cū eis ex penidij al. ʒ ⁊ po-
tēt.

Modus acceptōis ligue bouis

Purgat virtute sua colerā ⁊ cō-
fert pullatōi eorū q̄ d̄rigit
a colera cū bolo ameno ⁊ d̄ob eius
est sicce a ʒ iij vsq; ad v eū cucūo
bō l̄ cū bolo armeno.

Modus

p̄paratiōis mirabolano. ciēnoꝝ

Purgat virtute colā ⁊ iuuat stō-
cho ⁊ q̄ vult eis vti eligat ex
eis ciēnos p̄pe viriditatē graues
plenos n̄ crispōs ⁊ d̄ob eorū est si
tuēnt infusi ⁊ decocti a ʒ x vsq; ad
xx ⁊ d̄ob eorū est sine infusione l̄
decoctione ʒ iij vsq; ad viij.

Modus exhibi. mirabo. in dor

Drgat virtute sua melanco-
nam et confortat stōchum et
dōb eorū infusorū vel decoctorū
a 3 v vsq; ad 3 xx et deinde infus
vel decoctis 3 ij vel v. Modus
exhibitionis violarum siccarum.

Drgat virtute sua colerā q̄
est in stōcho et intestis et cō-
terunt fumositatibus resolutis
ab eis et squantie q̄ accidit prius
q̄ ip̄e accipiunt cū aqua et dōsis
eorū est a 3 iij vsq; ad vij de sicis
et si fuerit recens accipiat infu-
sio vel decocto pondere 3 x.

Modus exhibitionis prunorū
et tamarindorum.

Drgat virtute sua coleram
et reprimit acuitatem ei⁹
et prohibent vomitū et faciunt eum
q̄escere et deferunt puritui et q̄
vult eis vti eligat recēcia et mltū
aeria et dōb aq̄ eorū postq; fuerit
decocta est pondus lib s̄ verun-
tū tamarindū sunt fortiores ad la-
randū actiores q̄re dōb eorū mi-
nor est dōsi eorum illozū.

Modus exhibitionis māne.

Dolificat virtute sua inte-
stia et lenit ea et lenit pect⁹
lenitione pauca et q̄ vult ea vti e-
ligat ex ea albā recentē et dōsis
eius est ab aūz x vsq; ad xx.

Modus exhibitionis cassie fi.

Drgat virtute sua colerā ad
usta purificat sangnez et cla-
rificat eum auferendo grossiciem
eius et dōb eius est a 3 iij vsq; ad
x et eligat illa q̄ est in canna sua

et color carnis eius est nigre et
lucius et grauis.

Modus ex-
hibitionis granatorū dulciū et acūū

Granatam expressatū carne
sua interiori purgant colerā
et confortat stōchum sua scip-
ticitate et dōb aq̄ eorū est lib s̄ cū
3 x boni succari. q. s. Modus ex-
ceptōis aq̄ cucu. et domesticum.

Drgant virtute sua co. q̄ est
in stōcho et intestis et exti-
guit eius acumen et lenit pect⁹
et dōb eius est a 3 lib j vsq; ad du-
as eticas lib cum 3 x succari boni.

Forma preparationis armoniacū

Iuat i colore vene sciaticae
et q̄ vult accipe ex eo eligat
illud qd̄ est simile olibano et odor
eius vgit ad odorem castorij pa-
rum pingue habens et munitatez
parcium suarū mundū a lingnis
amari saporis et dōsis eius solius
aut cum alijs medicis est ponoul
aūz. j vsq; ad aūz s̄ infusi in rob.

Modus pparatōis opoponac.

Iuantum eius est sicut iu-
uamentū armoniaci et qui
vult ip̄m sumere eligat cuius sup-
ficies est citrīna et interiorius ē al-
bum amari saporis pingue fran-
gibil' fortis odoris et carnea ni-
gro et dōsis eius est a 3 s̄ vsq; ad
aūz vnius infusi in rob.

Forma exhibitionis boelij.

Iuat virtute sua in thenas-
mon et in excoziatione inte-
stiorū q̄ accidit ab assumptione
medicinarū acutarum et confere
emoropidibus et collectionibus

interioribus et quando bibit ex
colleōibus extrinsecis quando ex
eo fit emplastrum cum rob dulc et
quod miscuerit ipsum cum medicinis a
cutis flosa purgat gauribus phis
bet ne acuitate eam excozient in
testia et ne nocent eis et quod vult
eo vti eligat illud quod est amari sa
poris clara visu leue cito frangi
bilis boni odoris et quam picicat sup
igne odor eius assimilatur odori
blacee bizancie et dos eius est po
dus 3; et cum alijs medicinis 3 s.

Forma exhibitionis serapini.

Huat virtute sua in dolore
colice et ventositate in te
stion et in dolore ossis et caude
et colliarum et scie et ipsum purgat
fleuma viscosum sed qui vult eo
vti solo d; quod accipiat ex eo pon
dus 3; infuso in rob aut in oleo a
migoalarum dulcium aut cum mel
le et quod vult ipsum miscere cum me
dicinis alijs infundat illud sic dixi
dosis eius est a 3 s vsq; ad 3 j. et e
ligatur ex eo illud cuius color in
terior appropinquat rubedini et de fo
ris declinat albedini et est clarum
fortis odoris et pungit saporis.

Modus exhibitionis sarcocolle

Purgat virtute sua flosa visco
sum et incarnat vlcera et ve
stitea cozio et attrahit viscofita
tem carnis que est nutrimentum
carnis ex qua fit granatio carnis in
vlcere et incarnatio et prohibet
humores nocuos descendentes
ad oculos et quod vult ea vti d; quod e
ligat illam cuius color est flosus co

lori oslibani quod color eius declinat
ad citrinitatem que est amari saporis
cito frangibilis et dosis eius est
cum alijs medicinis pondus 3 s vsq;
quod ad 3 j infuso in rob decocto et
oportet quod nunquam accipiat sola sed
semp mixta cum alijs medicinis.

Hec sunt que hic nominavi
sunt armomacium boellium sera
pinum sarco colle que debent exhibe
re alicui et ipsum abheriet accep
tionem eam in pilis factis ex eis
solis et diligit magis acceptonem
eam cum rob tunc d; quod infundas
eas in aqua bulienti donec dissolu
tur et cola et infunde sup eas o
leum amigdalorum dulc et da in po
tu cum rob. **M**odus preparati
onis salis et proprietates eorum in purga
do de aqua salia.

Omnes spes salis purgant flosa
et mundificant stochum et dis
solvunt humores grossos et d virtute sa
lis est quod facit descendere viru
tes medicinarum laxarum a stochoc
cico et illud quod coagulet a stochoc
ex lacte quam sumit in potu cum mel
le etico et melior spes salis est que
reperitur in minera et ille qui vult
potare aquam salis eligat sal modum
quia melior est omnibus et purgat
flosa et melancholiam et humores gros
sos et dos eius solius est pondus
3 ij vsq; ad quatuor quod aqua frigida
purgat flosa et si tardabit nimis la
ratio eius poterit post ipsum
aquam frigida quod ipsum laxabit et qui
potauerit post ipsum aquam calidam
stringet venter eius et d; ut acci

piat post purgatōz aquā galline
ad frangendū acuitatē pu: et dōis
eius et acūmē eius et ad phiben
dum nocumētū eius aut neruis
stōchi et meestimoz. Sed aq̄ ma
ris o; vt potēt sola sicut sal de q̄
dixi et sunt q̄ potant eū cum oxi
melle mixto cum vīno dulci bono
et potant post purgatōem eius
elixaturā gallie et dosis eius est a
quarta lib̄ vnius vsq; ad lib̄ 9.

Forma purificandi aquas tur
bi daz vt clarificetur.

Accipe ollam magnā et imple
eam aquā illā et construe sup
ozificiū eius duo ligna secan
cia se in modum crucis et pone su
per ligna illa melius leue mundū
multa lauacione ablutu; et accen
de ignem sub olla leuē et omne qd̄
imbibetur i vellere ex vapore qd̄
eleuat ab aq̄ exp̄me et serua et fa
cias quā diu aliqd̄ a cendit ab aq̄
et sunt q̄ distillant eam sicut di
stillat aqua rosacea et sunt q̄ cla
rificant aquā ponendo sup eā ali
q̄ntū; aneti aut amili aut fari
naz qm̄ ista descendunt et trahū
secū ad fundū; vasis grossiciem
aque et sic clarificant aquam.

Modus faciendi almuri.

Almuri purgat ista viscosum
et in dōis ip̄m et luuat in co
serico qm̄ miscet in enemate elisce
rijs cum alijs medicinis suuēti
bus et sumit in cibo pro dolore
scie q̄ sit a ffate et est subtilius
quā sal neri et q; aqua pisciū salso
rum veterē et virtus eoz est de

bilior virtute eius et opatio eius
est in hunc modum et farina; oz
oci pres duas de sale prem i et o
fice cum aqua et facias acimab; et
pone i furno et oimitte ibi donec
cōburant̄ interius et ex deū ex
trahe de furno et diuide vnaqua
q; eaz in tres aut in q̄tuor pres
et pone in olla magna et mūda et
coop̄i cum aqua et pone eū de
ficilionibus palmarū plenum ma
num et pone ollam in furno pa
mis a p̄ncipio noctis vsq; mane et
sunt q̄ coquūt panē cum aqua su
per ignē et coquūt vsq; ad assump
tione; medietatis aq̄ et colant et
ponunt in aq̄ et melle h̄m volun
tate; eoz ad frangendā salseoz
eius et buant et capiūt almuri ee
qui vult facere almuri h̄m m̄m
p̄o o; qd̄ p̄at sup residuū panis
medietate q̄ntitatis aque q̄ p̄mo
posita fuit et ponat in olla et mie
tat in furnum et oimittat vsq; ad
assumptō; duaz p̄ciū et colat et
seruat et sunt qui admiscēt hoc
almuri h̄m cum p̄mo et buant ne
cessitati ad comedendū aut ponē
dū in eliscerij et in almuri sunt o
pationes longe alie ab istis quā;
vici q̄ sunt p̄donee omeitionis re
gū et nō o; nos eas memorari in
hoc loco qz sufficit nunc demodo
isto q̄ntū ad necessitatē medicie

Modus faciendi stipticum ole
um et seruandi ipsū; h̄m opasto.
Modus stipticando oleum ro
saceum est q̄ accipias squi
nantū et cōfice cum aq̄ et adde de

vasis quousque; egrediatur aqua et incipiat egredi oleum et tunc opilla iterum foramen et pone aliam aquam calidam super oleum et agita sicut prius et fac quousque; hoc albescat oleum ad voluntatem tuam.

Forma lauari oleum; sisaminum
Oportet quod picias aquam dulcem; super ipsum aut bullas primo una ebullitio in igne leui et coles et tunc pice super ipsum aquam dulcem donec eleuet pinguedo eius et serua necessitati quando pinguedo eius ablata fuerit.

Forma opis medicie que vti poteris quam non habes thussiam

Recipe folia oliue siluestris et pone ea; gradati in vase terreo et coopit ostium vasis cum argilla et pilo et pone in furno figuli et dimitte a principio decoctionis vasorum quousque; vasa figuli sint cocta et pone ollam in loco ubi fuerit ignis fortior et quam furnus irriguet extrahere ollam et accipe quod est in ea de cinere et si inuenieris cinerem petrificatum ita quod sine frustra oportet quod teras et abluas cum aqua in sole calido sepe et accipe subtile ex eo et serua et vtere in medicis oculorum quia medicina non habet periculum cui cooperit propter iuuamenta sua quod plus iuuat quam oes species tucie in auferendo albuginem et pannum oculi et istud est de secretis medicinis.

Forma faciendi amilum ex frumento.

Recipe da frumento bono non humidum et purga a terra et ab alijs

omnibus rebus que ripient in eo et elige ex eo illud quod est rubrum et graue cuius color est sicut color cere et facias ipsum teri tritura grossa sed sol frangi et pone in vase terreo vitreato munde et pone super ipsum aquam ita quod cooperiat et super et duobus et tribus digitis et dimitte per noctem et in mane exprime cum manu bene quousque; dissoluat amilum totum et cola et pice substancia et dimitte aquam in olla quamque; descendat amilum in fundo olle et aqua supernata et tunc eice aquam illam suauiter ita quod nihil ex ea remaneat ex succo cum modico cocto et oportet quod facias hoc in tempore estiuo et facias ficari ne accrescat et destruat et cooperi ollam cum panno subtili ita quod non cadat in eam et quam erit siccus ita quod nihil remaneat in eo humiditatis reponere in vase stricti ostij et obscura os eius ne aliquis vermiculus ingrediat illuc vel aliquid aliud et si fiat in yeme magis oportet ut custodiat ne accrescat que re oportet quod sic fiat in genu; ut cito sicceat in sole et ad ventum et prope ignem et secundum hunc modum fit amilum ex risi.

Forma faciendi amilum ex ordeo

Oportet quod eligas ordeum melius granis lene propter suam melsis et facias ex eo sicut docui te facere ex frumento equali disciplina non quia oportet quod collectur cum collatorio grossiori quia multum habet de surfure et propter suam grossicem.

Forma faciendi amilum ex orobo.

Accipe ex ozobo q̄ hēat p̄ng
uia grana p̄p̄m̄quū sue colla
tionis illud q̄d euasit a p̄foratiōe
et tere ip̄m tritura grossa sc̄; fr̄a
ge et exsuffla ⁊ ab eo cortice; ita
q̄ non remaneat nisi caro eius ⁊
pone sup̄ illum aqua; et dimitte
vj. horis et pice illā aquā et po
ne aliam ter vel q̄ter q̄usq; clari
ficeet aq̄ et q̄usq; remaneat corp̄
suū mundū sine acum̄e ⁊ sine fu
fure et tunc dimitte in aq̄ q̄ co
opiat̄ vna nocte in mane v̄o ma
laxa ip̄m cum manu q̄usq; dissol
uatur ex eo lac eius ⁊ dimitte lac
in vase q̄usq; aq̄ sup̄naret et eice
eā suauit̄ ⁊ pone in sole donec sic
cetur et serua. **M**odus facien
di far seu similia ex ozobo.

Accipe de ozobo beno sicut
dixi et pone in aq̄ ⁊ dimitte
longo t̄pe ⁊ post eice aquā illam
⁊ dimitte q̄usq; sit cōsumpra aq̄
q̄ ē cū eo absq; q̄ sicceēt ḡna ⁊ se
penē a cortice ei⁹ ⁊ tere tritua ei
us grossa et exsuffla ab eo cortice;
ei⁹ ⁊ hua dem̄ facias buliri in aq̄
alia donec crepēt ḡna.

Modus faciendi penidios.
Penidij sunt ex melle canne
⁊ ex puluē zuccari ⁊ sūt etiam ex
zuccaro hō ⁊ meliores q̄ sunt ex
zuccaro hō forti sic eo albo et mo
dus est q̄ tu accipias ex zuccaro
hō i vel ij vel ad tres quia nō bñ
p̄nt fieri in multa quantitate et
pone in vase eneo stagnato vel
in vase terreo interius vireato
cuius os sit latum et vas eneam

melius est satis et liquefac zucca
rum cū tāta q̄ntitate aq̄ dulcis q̄
coopiat̄. Et si zuccar̄ est forte po
ne cū eo pro qualibet lib eius; j.
mellis h̄m q̄ntitate q̄ substinebit
et distilla sup̄ ip̄m o oleo amigdal
dulcis si hēs. Et si nō habes mit
te loco eius aliud oleū ⁊ p̄oe vas
sup̄ igne; ex p̄umis sine fumo ce
misce semp̄ eq̄l̄iter ⁊ coque q̄usq;
sit p̄e assumptione; aq̄ et ex p̄ire
p̄iecta vna gutta ex eo sup̄ mar
mor vel cum digitis et q̄n̄ muene
ris q̄ fiant fila inter digitos sine
adherencia o; cito auferri ab ig
ne et pice extendendo super pe
tram marmoris postq; munxisti
eā oleo amilo dulci vel sisamo et
collige p̄es eius v̄ndiq; cum suo
calore et q̄ntum potest substine
re manus op̄ancis postea trahē ⁊
extende inē manus sicut trahunt̄
ellia dulcia ⁊ fige clauū curuū ad
supiora in parte et proice sup̄ euz
et trahē a clauo apponendo sup̄
eum ⁊ trahendo ⁊ extendēdo sic
trahunt̄ dulcia q̄usq; dealbet̄ in
fine sue albedinis ⁊ appone iuxta
ignem q̄n̄ diu traxeris vt calefiat
et fiat obedientior ex reuixiōi et
iterum appone clauo et trahē do
nec albescat q̄ntum vis dem̄ inci
de cum forficibus ad voluntate;
tuā. Et si volueris facere formam
tuā rotundā vel oblongā v̄l alias
diūsas accipe o amilo albo ⁊ tere
⁊ pone sup̄ marmor ⁊ extēde sup̄
ip̄m o pasta illa penidior̄ ⁊ plica
et volue ⁊ incide ⁊ fac q̄s cūq; for

mas volueris hic tñ videas q̄ ci-
to facias ne infrigidet̄ mē man⁹
tuas dem̄ pone sup̄ cribzū ⁊ pone
iuxta p̄unas p̄ puā horam et au-
fer et dimitte donec infrigidet̄ ⁊
fua. Et q̄ vult eos facē ex pulue-
re liquefaciat eam in aq̄ sicut pri-
us dixi dem̄ colet ab arena et a-
lijs et sup̄fluitatibus ⁊ coquat ⁊
faciat sicut dem̄ est. Et q̄ facit eos
ex melle cāne caueat ne sit nimis
forte qd̄ si est ponat in eo de zuc-
caro albo q̄ntitatē euarum prius
eius et parz aq̄ et colz et coquat
et faciat secundum disciplinam
supradictā et si mel est subtile oꝝ
q̄ ponat in medietatē eius de zuc-
caro et sunt q̄ ponūt ex melle i-
ctias et ex zuccaro terciam et co-
quūt et faciunt vt dixi. Et sunt et-
iā qui faciunt penidios b̄m alias
formas diuersas ab istis scz ponē-
tes sup̄ eos aquā rosaceā et parz
canphoze ad eq̄noā virtutē eoz.

Modus faciendi aquā rosatā.

Hue rosacee opatio scita est
apud multas gentes s; ego
pposui narrare opationē eius in
hoc libro p̄pter duas causas vna
est qz̄ ouenit tractatū huius lib̄
ad hoc q̄ sit̄ op̄leta sc̄ia nostra in
eo. Et sc̄da est vt ostendā opatōez
eius illi q̄ nescit eam et illi q̄ vult
eā facere et opatio eius est sc̄dm
quatuor modos vnus est eius qz̄
fit cum aqua ⁊ ignis eius ē ex lig-
nis. Et que fit cum aqua est et ig-
nis eius est ex carbonibus et illa
que fit cum aqua et cum igne ex

lignis et est illa que sepius fit et
generalior quā p̄ures hominum
faciunt in nostris p̄tibus est mi-
noris odoris q̄ illa que fit cum
igne carbonum. Et illa que fit si-
ne aqua et cuius ignem carbonū
est maioris odoris satis q̄ que fit
sine aqua et cum igne lignorum.
Et que fit sine aqua et cum igne
lignorum est minoris odoris quā
que fit cum aqua et cum igne car-
bonum. Sed modus opatōis e⁹
est que fit cum aqua et igne lig-
norum m̄ābus b̄m formā quā faci-
unt reges abarath et hoc est mo-
dus eius faciens berchille puū in
domo ampla cui⁹ fundus ⁊ late-
ra sint ex plūbo adeo discrete s̄t
solidata vt aqua nō possit egredi
ab eo et facias sibi coopozium ex
vetro cum sagacitate vel terra
vitreata et fac in ea foramīa b̄m
formā vasoz distillatōis. c. vel
cc. b̄m q̄litate magnis berchillis
vel puitat⁹ eius ⁊ b̄m voluntatē
tuā faciendi m̄tam l̄ puā aquam
Dem̄ pōe ollā magnā ex ere l̄ ca-
cabū p̄ pietē iuxta quā posuisti
berchille b; formā ollie balnei nec
pl⁹ nec m̄⁹ ⁊ ostrue eā sup̄ fumū
suū iferius ab olla ita q̄ aplicz d̄
calore ignis berchill⁹ ad ollā ⁊ faci-
as caminū cū foramibus p̄ q̄ fit e
ḡstus s̄i ex domū ita q̄ fum⁹ ro-
t⁹ a domo egdiat̄ ⁊ nō noceat aq̄
rosacee dem̄ imple ollam ex aqua
q̄ fit in puteo facto iuxta ollam
sicut est puteus balnei et accen-
de ignem sub ea quousq; bulliat

aq̄ bene deinde dimitte venire a
quā per cannale q̄ fecisti cū dis-
cretōe ad berchille. Deī pone a-
qua aliam frigidā in olla ex puteo
sicut fit in olla balnei. Et ostende
berchille canale p̄ q̄ egrediat̄ a
qua q̄ fuerit plenū. Et sit exitus
eius extra domum. Deinde pone
cucurbitas sine ventres et sunt
vasa distillatoria in foramibus b̄
chil. et stringe cum panno lini et
sint vasa ista ex vicio et si nō sint
extra vicreata. Deī pone rosas i-
tus et coopi cū cooptozis suis et
sup̄e vnicuiq; uaso eēt fialā suam
ad recipiendū q̄ distillabit̄ ex
aqua rosacea et semp̄ q̄ differtur
distillatio eius pice rosas p̄mas
et pone alias recentes quicq; cō-
pleat̄ totū opus et scitū est q̄ aq̄
rosacea q̄ fit ex rosis siluestrib̄
que oriunt̄ per se et sine irrigati-
one aque est melioris odoris q̄
que fit ex rosis domesticis q̄ na-
scunt̄ in locis occultis et irriga-
tis aqua. Et operatio eius que
fit in terra nostra est leuior et bre-
uior q̄ illa quā dixi. et est q̄ acci-
pias olla; ex ere sicut est olla t̄m-
ctoꝝ et pone eam post parietē;
et pone sup̄ eā cooptozium discre-
te factum cum foramibus in qui-
bus ventres ponāt̄ et pone in eis
ventres cum saḡcirare et post im-
ple ollam aque et accende ignem
sub ea cum lignis ex vite vel fili-
bus et fac distillare. Et q̄n̄ int̄-
mabitur distillatio optet q̄ coopi
as os fuyri donec̄ opletur distil-

latio tota. Et q̄ vult loco lignoꝝ
ponere carbones erit aqua maḡ
odorifera. Sed opatio eius sine a-
qua et cum igne carbonū ē q̄ fa-
cies furnū q̄ozatum aut rotundū
et habeat cooptozium sup̄ius su-
per q̄ stabunt ventres extra vi-
treata vt̄ possit sustinere igne;
et quādo accendent̄ carbones et
incipiat aq̄ rosacea distillari clau-
de os furni et dimitte foramia a-
perta per que fumus egrediat̄ et
dimitte sic donec distillata fuerit
tota deinde abiectis p̄mis rosis
pone alias recentes.

¶ **N**ovus alius q̄ vult distillare
aquam paucam.

Accipe ollam ex ere et im-
ple eam aquā et pone sup̄
laterē ignis et pone sup̄ os
eius cooptozium p̄ozatum forami-
nibus duobus vel tribus vel plu-
ribus aut paucioribus ventrib̄
b̄m q̄ poterit cape cooptozium
olle et sint ventres ex vitro et ac-
cende ignes et sarmentis vicium
vel ex carbombus sub olla donec
buliat aqua quia tunc distillabit̄
aqua rosacea in vna vice vt̄ in du-
abus q̄nta volueris.

¶ **M**od̄ faciēdi aq̄ ro. cū musto
Accipe d̄ aqua rosacea bo-
na pondus lib̄ ij et pone in
ea de musco bō trito p̄d̄
aūz et pone in ventre distillatio-
nis de vitro facto et distilla pau-
lacim sicut dixi in opatione quicq;
distillet̄ tota et pone eam in vase
vitreo et stringe os eius quia est

bona regibus ad odorandū qñ li-
miuit ex ea pannos suos vt sint o-
doriferi.

Forma faciendi aq̄ ro. cū croco

Hecipe ꝑ s ex croco bono
et lib ij aque rosate et po-
ne crocū in aq̄ rosarum
vt fundat in ea deinde distilla sic
dixi qz ipsa est bona ad ponendū
i eis ⁊ ad odorandū in decoratōib⁹

Modus faciendi aq̄ ro gariofol.

Hecipe gariofolꝝ ꝑ ij aq̄
ros lib j s et pone gariofol-
loꝝ in aq̄ illa die et nocte
et postea distilla sicut dixi ⁊ hua

**Forma faciendi aq̄ ro. cū can-
phora.**

Hecipe ꝑ ij cāphore et pone i
lib j aque rosate cum san-
dal et alijs sp̄ibus cum q̄-
bus volueris Et sunt q̄ distillant
hec oia i aqua simplici loco aque
rosate.

**Forma faciendi aquam rosa-
tam ex ros ficcis.**

Hecipe de de rosis ficcis et
pone super eas aquā qua
infundant solū et nō plus
deinde implex ex eis ventres et
distilla paulatim cū discretiōe qz
erit oueniens in medicis et deco-
rationib⁹ et dixit qdaz mihi q̄ po-
luit in lib j rosarū siccarū lib x.
aque et fecit distillari et fuit a-
qua rosata bona Sed nō fac istā
nisi in necessitate qñ n̄ repiat alia

Modus faciendi ramich.

Hecipe passul⁹ bonis rube-
is lib ij et pōe super eas

aque quantū est pondus earū et
pone super ignem q̄usq; coquan-
tur passulle deinde colla cum ex-
pressicem et pice substantiā de-
inde accipe lib ij mellis optimi et
misce cū aq̄ passularū ⁊ lib s olei
filami vel olei sambucini et būli
totū simul q̄usq; sic ꝑpe coagula-
tōe; et caue ne deficerent q̄ si in-
cipiat deficere adde aliquantulū aq̄
ne acurant deinde accipe capsie li-
gnee et rosarū ⁊ cinamomi tñ q̄
summa sic lib j ⁊ lib x gallarum ⁊
tere ⁊ criba cribro subtili ⁊ confi-
ce cum aq̄ passularū et melle ⁊ po-
ne ollam sup ignem suauissimū ⁊
dimitte q̄usq; ouertant ad modū
pultis facta ex farina deinde extē-
de medicinam hanc sup se stozium
ad solem et dimitte q̄usq; appro-
pinquet deficcatiōi ⁊ q̄ sit idone-
um opationi deinde pone sup mā-
mor imunctū de oleo de keiri vel
de cābach ⁊ unge manus tuas eo
deinde oculos fac trociscos si uis fa-
cere ramich Sed si uis facere tro-
ciscos et de fuch. i. gallia accipe o-
musco bono q̄ntū uis ⁊ tere bene
et misce cum eo mallascādo bene
sicut malaxat pasta dura ex q̄ sit
panis et fac trociscos magnos ꝑ
puos et extende sup cribū ex se-
ris et dimitte duobus vel tribus
diebus donec sint rubei deinde per-
fora eos et pone in eis filū et in-
terpone inter medio iporū ⁊ fru-
stra ligni similiter pforata ne se-
cōtingant ⁊ suspende in loco ubi
nō tangantur a roze vel ab alia

quocumque re nociva Et quando per-
erans fuerit super eos annus erit
gallia bona et quanto amplius tempus
habuerint erit gallia melior. Et
gallie sunt tres species scilicet gallia ex
musco et gallia ex ventribus et gal-
lia ex corio et gallia ex aqua. Et opo-
ratio gallie ex musco est illa quam
dixi ego iterabo operationem eius
breuiter quam ramie fuerit siccum
et est quod accipias ex musco et te-
ras solum per se et teras ramie p-
se et cribra cum cribra mediocri et pi-
ce super ipsum mustum et malaxa in
vase quod arabice dicitur salala cum o-
leo de keiri aut de canbach et fac
troiscos et pone super cribrum donec
siccant et profora eos et intro mit-
te filum per foramina eorum et suspen-
de et sicca ut dixi. Sed operatio gal-
lie ex ventribus est quod accipias ven-
triculos ex quibus extractus est mus-
cum et incide eos minutissime cum
forpicibus ultimata minutio et
facias sicut fecisti de musco cum ra-
mie et hec est gallia ex ventribus.
Et operatio gallie ex corio est quod ac-
cipias corium pilosum quod est super
marsubium a quo muscum extractus
est. Et tunde pilos eius cum for-
picibus bene et postea rade cum cli-
tello acuto per cum vitro et que-
re bene radices pilorum ita quod nihil
remaneat de eis. Sed fiat corium
demum incide eum forpicibus subti-
lissime et tere et cribra cum cri-
bro subtili et facias totam operationem
sicut fecisti in gallia cum musco et
gallia ventrium et operatio gallie

ex aqua est quod accipias de ventri-
culi musci quod dixi tibi cum toto
corio piloso et incide cum pilo per
quod erunt vacui et pone in vase vi-
treo sicut in vernali et pice super unam
quamque bursulam vel ventriculam
libra aqua. Et pone in sole xv diebus
et colla aquam demum tere ramie bene
et cribra et pice cum aqua ventri-
culorum et fac troiscos sicut fe-
cisti de gallia muscata et alijs sus-
pensionibus pauum integrum ita quod non tan-
gat manu quam tunc recedet fetor e-
orum. Et remanebit bonitas eius et
tempus faciendi gallie est tempus ve-
ris. Et oportet quod non fiat tempus ve-
ris quod remaneret in eis humiditas
et destruerentur ipsa non recipiet odo-
rem specierum nisi siccaret bene et
scias hoc. Modus aburendi ra-
mulos arborum et radices et folia
quocumque.

Et de ipsis est modus abusti-
onis sarmentorum vitis que
quidem oportet aburi quando no-
uo sunt amputanda et habent ad-
huc satis de sua humiditate acci-
pe ergo ea et abstringe bene a ter-
ra laua etiam bene eum aqua donec
nihil remaneat in eis ex terra vel
ex aliqua putredine demum imple ex
eis olla magnam quantum oportet et clau-
de eam cum cooptorio perforato ut
fumus eorum inde egrediat demum
pone in fumo pannis a sero usque
ad mane et extrahe ollam quia vi-
debis sarmenta facta sicut carbo-
nes tunc ergo oportet quod teras
eos bene et ponas in olla minori

prima et pone iterum in furno
et facias hoc sepe. donec inueni
es cinerē album bonum leuē ta
ctu qđ sua necessitati et in hunc e
undē modum aburunt ligna fic
et lenisti. i. dauici et terbeni et
radix canne et oīa folia et corti
ces et radices et cortices auella
nar castaneaz et glandiū qñ vol
ueris d̄ eis cinerē f̄ aere et q̄ vult
ea aburere eū; miori artificio et
miori labore d̄; qđ faciat simile
huic in omni re cuius abustio est
necessaria in opere medicine.

Modus assandi semina q̄ am
mistrant in medicinis fluxus v̄
tris et in michē sicut sunt semina
porzule nasturcij altee plantis
et psilium et grana vua carui ani
ficimi albi et granoꝝ granato
riū et seminū lini et similia.

Acipe patellā ferreā aut le
betē cū lato orificio et cale
fac bn dem aufer ab igne et statim
super pone seia et cum ipa est cali
da anteq; infriguetur et amisce
ca semp donec videris assatōnem
eorū opletā ad voluntatē tuā et
si nō fuerit opletā vna vice pone
iterū patellam sup ignem sine se
minibus donec calefiat et pōe se
mina desup cum abstuleris eam
ab igne et fac vt p̄us et caue ne
aburant et o; qđ nō apponas ad
assandū; oīa semina v̄ plura fil
leo vnāq; v̄q; spēm p se quia sunt
quedam semina que sunt miora
alijs et quedam grossiora et que
dam habent multam viscositate;

et quedā pauam et sunt ex ill̄ q̄
debent amplius assari sic psilium
et sunt ex eis q̄ parum sic carui et
ani et cinimi album et ita de alijs
qm qđ o; cuiuscunq; speciei.

Forma assandi mirabolanos ci
trinos kebulos mōos belericos
emblicos p̄ illis qui emittunt san
guinem et hnt emozoidos et dissim
teriā et chenasmon.

Oportet qđ imbibas mirabo
lanos in aqua citromioꝝ aut
granatoꝝ acetosoꝝ aut in succo
vve acerbe aut acetositate citri
aut in aqua vbi sunt cocti berb
ā lentes ā vbi coctum est zeutū
i. aulech dem desicca eos bene
et madefac in oleo masticino auc
cum butiro aut oleo oliue dem as
sa sup patellam ferreā vel testā
quā tu primo calefecisti et abstu
listi ab igne et caue ne aburant et
destruantur virtus eozum.

Forma assandi dragaganti et gu
mi arabici; et alias gummas.

Qui vult assare gummi arabici o;
vt frangat illum frustra ad
magnitudinē oro; dem accipiat
patellā et calefaciat eā et aufer
ab igne et ponat sup eam gum
mi et misceat bene sine intermis
sione donec albescat et si non al
bescit prima vice iterum calefa
ciat patellam et faciat vt prius
donec fit album et codē fit ex dra
gagāt et gummi amigdalorum.

Modus assandi karabe et aburē
Karabe o; vt frangat sicut
viri fracturis puis et assa

vna vice vel duabus et sua Sed
obustio eius est in hunc modum
accipe ollā fictilem et pone kara
be intus et claude os eius cum lu
co et pone in igne arator vna nocte
deinde extrahe et tere et prete.

Forma affandi gallas pro tin
cturis capillorum.

Range vnāquāq; gallas in
quatuor vel in quinque picu
las et infunde eas in oleo oliuay
hora vna deinde assa in disciplina
mirabolanoz et aufer cito cum sa
gacitate ne oburant et destruant
et qui vult frangere stipticitate ear
um infundat eas in butiro vel in
oleo filamino et terat et seruat si
ne affatione et qui vult agere stipti
citate earum omni ut imbibat eas cum a
qua cito modo aut cum vna aqua
ru stipticoz. Item dixi a cum vno ex
ficis stipticis et seruat.

Forma obustio fecē vini et acet i

Accipe de fece vini mūda et d
sicca eā in vase terreo nouo
sup ignē magnā et dimitte donec
oburant et signū obustionis eius
est quā mutabit color eius ad al
bedinē et quā applicabit lingue pū
get cum inflamatōe Et obustio fe
cis aceti sic eodē modo et virtus veri
usque adusta est quod deficcāt mul
tum et absterfue et auferūt car
nē supflūā ab vlcēribus et sunt stipti
cice puerificāt putrefactōe forzi

Forma faciēdi sarcocol. cum lacte

Accipe de sarcocol. alba gros
sa et pone in vase vitreo am
pli orificij et emulge sup eā lac a

sine in quantitate pauca sed ne infu
dat in eo vel liquifiat sed remaneat
qui siccu et pone subito in sole ve
cito deficcet et quā erit sicca omni
iterum mulgeas in quantitate qua
dixi et semper caueas ne coopias eā
lacte ne accrescat lac antequam defic
cet et destruat et fac ita quater cum
ques et cum hoc feceris sicca bene et
sua et si non habes lac asine patius
fac cum lacte mulieris quod est me
lius et quod deficiunt cum lacte equo
et capre et alijs speciebus lactis
sed lac mulieris est melius omni
bus et pretiosius. **F**orma faciē
di carui cum lacte ad fluxū vteris

Accipe de carui et pone in va
se mūdo et pone vas sup ignē
vna hora donec sit calidum ve
re deinde funde sup ipsum lac capre in
titate quod coopiat et dimitte duabus
horis et extrahe et sicca et serua.

Forma conficiēdi mira. ola
nos emblicos cum lacte

Accipe de emblicis meliozibus
et pone sup eas lac acet osu
et dimitte sic die et nocte et quā de
ficcabit lac pone iterum ad lac do
nec iterum sint infusi ad volunta
tē tuā. **F**orma deficiēdi corou
mei cimini apponendū deficiōibus

Accipe coroumēi aut d cimini
nouo al. et purifica a lignis et
a puluere et pōe in olla lapidea et
coopii cum aceto forti cuius quanti
tas sit quod bibat tota a cimini et ni
hil remaneat deinde extende ipsum
sup sestozium in umbra donec sit p
pe exficcatō; deinde assa ipsum super

patellā ferreā s̄m disciplinā quā
narravi tibi in assatione seminum;

Modus preparandi opium
quod administratur in collyrijs.

Accipe laminā cretam aut ca-
ciam lamē in qua ponuntur
res q̄ pensant̄ et pone eam super
prunas donec bene calefiat ⁊ au-
fer ab igne et pone ibi subito de
opio mundo ⁊ q̄n videris ip̄m liq̄
factū aufer ne desiccet̄ et ne fiat
frangibile ⁊ refrigera et vtere.

Forma preparandi oraggatum
quod volum⁹ administrare in loch.

Oportet vt liq̄fiat in aqua ex
melle die ac nocte et si mās
oportuerit q̄ addat̄ de aq̄ fiat et
si nō misce cum manu et cola et
fac sicut sciivist̄ de gūi arabico ⁊
vtere. **F**orma oburendi oliba-
num et accipiendum fumum eius.

Accipe de olibano bono ⁊ cla-
ro et accende ip̄m cum lumi-
ne cadele ⁊ p̄de in olla terrea mū-
da a veritate quāq; oburat̄ oliba-
num post obustionē qz si nō opi-
lares ollā subito auerteret̄ in ci-
nerē et sunt q̄ in hora obustionis
opiunt ollam cooptorio ereo hū-
te culijum ad colligendum fumū
eius. **F**orma colligendi fumū
olibani q̄ p̄dit̄ i alkofol ⁊ alkohol

Era forma collatōis fumi oli-
bani eius est q̄ appēdas fru-
strum olibani cum toto suo cori-
ce cū forpiciibus et appone flāme
ne accendat̄ et pone in vase puo-
terreo qd̄ habet cooptorium ex e-
re factum delicate ⁊ nō oportet

q̄ tu accendas granū; scdm̄ ante
q̄; extinguat̄ p̄mū; granum et d̄z
qd̄ cooptorium; sic talit̄ situatū; su-
sup os vab vt agnoscat̄ q̄liter et
q̄ntum colliget̄ ex fumo in coop-
culo et est qd̄ interponas lapillū
inter labium vab ⁊ coopculita-
tem grossitudinis ⁊ per illam di-
stantiā posset videre collectionē
fumi et rora sup coopculum cum
spongia vel penna madefacta in
aq̄ frigida ne coopculū; nimis ca-
lescat et iungat̄ fūmus vnus cui;
alia nam si hoc non fieret fumus
p̄pter calorem coopculi auerte-
tur ad inferiora et misceet̄ cum ci-
nere olibani ⁊ n̄ colligereet̄ ex eo
tū et virtus fumi huius est qd̄ ip-
se sedat apostemata oculi et dicit̄
tur sozchā. **M**odus colligendi
fumum mirre et storacis et gal-
lie et oim̄ specierū gummi ⁊ opa-
tur sicut olibanum. **F**orme ac-
cipiendi fumum picis liquide.

Accipe crustulum seu lucer-
nā ferream vel terream et
pone in eo lixiuum et par. picis
et accende lixiuiū; lumis dem̄ co-
opi sup flāmā lumis eius coopto-
rio terreo vitreato interius ⁊ sic
forma eius sil̄ is formulo h̄ns cul-
uium cuius sumitas tendat in a-
cucum et sic stricta et sumitas ei-
us habeat foramē sicut foramen
acanoz et dimitte sicut sicut flā-
mā sub cooptorio nā fumus eius
adheret pietibus coopculi ⁊ q̄n
pix minuet̄ adde aliam picem et
facies hoc tū d̄m q̄ colligat̄ ex

fumo quantum volueris et caue ne
nimium calefiat cooptorium et fu-
mus non adhereat fumo sed ouer-
tatur ad inferiora quare dicitur quod cutis
euntes cum flabello hora post ho-
ram et virtus huius fumi est ca-
lida et stipida et visus eius est uti-
lis valde in alcofol et in medici-
nis alijs oculorum et nos utimur eo
etiam in emplastris in debilitate oculo-
rum in lacrimis et bachor. **Forma**
accipiendi fumum ex butiro
est sicut fumum ex pice.

Modus coquendi alkarā quod ad-
ministrat in denti fric.

Pone vas terreum ablongū
et lura cum argilla et pilo et
pone usque ad duas partes eiusdem
alkarā et pone super prunas et coque
donec remaneat medietas eius
deum infige lignum seu aciem ferream
in eo et extrahe ad aerem nam si
desiccabit scias quod est coctum et
tunc aufer ab igne et desicca et
utere. **Forma** extrahendi mel
ex anacardis.

Acipe de anacardis et aufer
pediculum eorum et impone in
olla munda cum aqua et buli quousque
superficiem aque videas natare si-
cut mel quod colliges cum coeliari
paulatim quousque nihil de eo rema-
neat super aquam et repone et sua
necessitati. **Forma** extrahendi corti-
cis medullas seim sicut cartam qua-
tuor semina frigida et similia.

Acipe de cartamo et purga
a superfluitatibus eius et si habet
aliquam humiditatem dicitur quod desiccat in

sole deum pone in mortario et fra-
ge leuiter cortices eius et frica
manibus quousque cortex sepetur a
corde eius deum cribra paulatim
cum cribro ad hoc facto quod cor ei-
us descendet et cortex remanebit
super cribrum et ita dicitur fieri de alijs
specibus seminum et sunt qui auferunt
medullas eius cum manibus sin-
gulari et colligunt cor eius cum
forpibus puis vel cum unguibus
sed illud opus est magni la-
boris. **Forma** excoriantis gra-
na alkerna et est katapucia.

Quando accipiat ex sua arbo-
re receter sunt a cortice sua
dura difficilis separatis et qui vult
excoriare eam sine labore oportet
quod extendat eam in sole calido et di-
mittat tota die et moueat de ho-
ra post horam quia sol quando calefacit
grana facit crepare corticem illam
ab omni parte eius et facit egredi
grana eius colligat ergo qui egres-
sa sunt et si remanet ex eis aliqua
grana que non sunt a cortice separata
dicitur quod fricentur cum manu vel cum
panno aspo quousque grana cuncta e-
grediantur mundata que si remanserunt
adhuc aliquam granam quorum cortex non
crepauerit ponant iterum in sole do-
nec crepent et faciat ut prius.
Sed si egres excoriatorem eorum in
breui tempore dicitur ut ponas patellam su-
per ignem donec sit ad calefactionem
et auferas ab igne et pone in
eo grana et misce et oportet quod ca-
lor patelle sit aliquantum fortis ca-
lore solis scindentur ergo cortices

et egrediens grana vna ad aufe-
rendum cortices eius. Sed est la-
bor magnus et propter hoc multi-
ti extrahunt oleum absque quo au-
ferunt corticem illum et qui vult
auferre hunc corticem non habet inge-
nium aliquid nisi mundando grana sin-
gulariter vnum per vnum aut quoscumque le-
uiter ut dixi de grano carthami
et criberet veruntamen ipsa adherent
simul et aglobantur propter multam
eorum humiditatem quare oportet quod
terantur paulatim cum magna leui-
tate et ingenio et hunc hanc eadem for-
maz oportet quod mundentur grana
abalgar. i. quod sunt prope figuram ho-
rum.

Modus excozandi g. sisami
Accipe grana sisami et purga
a terra que est cum eo et ab ali-
is supfluitatibus de aqua frigida et
dimitte per noctem et de mane co-
la ab aqua et dimitte siccare parum
ab humiditate aque et pone in pe-
cia lini forti et liga os eius donec
excoziet rotus et pone in vase et
pice super ipsum aquam et in istis bene
cum manu nostra tu vicebis cortices
eius natate super faciem aquam quam p-
ice cum aqua et fiat ita quoscumque nihil
remaneat deum sicca ab aqua et b-
ua necessitati. **M**odus de sic-
candi rob et reponendi eas.

Accipe de rob cum fuerint in
meietate sue operationis
nec adhuc egressae sunt folia eo-
rum vel capitibus a camerula sue
in fine mensis aprilis et expone
eas soli eadem die que collectae fue-
runt nam si reseruentur postquam in mane

et maxime coabuate in vnum mi-
nuent multum de suo odore et robo-
re et cum desiccas moueas eas
sepe in die et quando marcescunt et fu-
erint prope desiccationem aufer fo-
lia eorum a cumulis vel capitibus
suis et huiusmodi folia eius reposita et
iam scitum est apud nos quod ille qui
siccat eodem die que collectae sunt
meliores satis et rubor eorum re-
manet in eis et odor eius et si non
possunt exponi soli eodem die quo col-
liguntur; quod ponantur in loco ven-
toso in quo sit humiditas et sequen-
ti die quam cito ponantur in sole do-
nec compleat eorum desiccatio et iam
scitum est desiccatio earum in um-
bra est melior nisi quia est maioris
laboris periculum ne destruat odor et
color earum propter humiditatem que
est causa destructionis earum quam ni-
hil remaneat in eis que propter si vo-
limus desiccationem earum in umbra
oportet quod ponas eas extense in
loco calido procul ab humiditate
et pisces sepe et reuolueas assu-
due sed impossibile est quod euadant
a deuastatione quam desiccantur in um-
bra et oportet quod reponantur quam-
do complebitur desiccatio earum in va-
se terreo et quando stringat os eius
quia odor et color earum remanebit in
eis magis et scitum est quod qui sicca-
uerit lib. x. rob mundatarum auer-
tantur ad lib. j. quando erunt siccae et si
rose fuerint ex montibus possibili-
le est quod remaneat plus et rose mo-
cium sunt fortiorum odoris que
sunt ex oratulanis et ita de omni

herba et de omni flore qz odor et
virtus fortior est eorum q̄ nascunt̄
in montibus q̄ eorum q̄ nascunt̄ in
ortis et locis depressis.

Forma desiccandi violas.

Sole colligunt̄ in mense ap-
rilis et oportet qd flores vi-
olarum colligunt̄ in fine bonitatis
sue et maturitat̄ et extendat̄ in so-
le eodem die qua colligunt̄ sicut di-
xi de rob̄ nec plus et viole mon-
cium sunt meliores ortelanis et
lib̄ x conuertantur in vnam.

**Forma desiccandi omnes radi-
ces sicut feniculi apij scariole plā-
tagis buglose et citri mīozī et e-
sule et similia.**

Est vt abluas eas bene il-
la die qua colliges a terra et
luto et abscinde folia ab eis et est
vt accipias vnāquāq; radicē p̄ se
et quasles eā cum malleolo puo
ex ferro qz tali modo cicius et me-
lius sepabit̄ cortex a corde q̄; alio
modo deim̄ expone soli eadem die
et nō oportet vt expectes n̄ vna
die quia destruent̄ et maxie i tpe
pemis et o; qn̄ ficas qd̄ sepe re-
uoluas eas in sole et in nocte po-
nas eas i loco v̄toso p̄cul ab hu-
miditate et in die iterū ponas in
sole donec siccen̄ et serua et si di-
es fuerit nebulosa sine opatione
solis o; qd̄ extendat eas in cribro
ex paleis aut sup carticulā ex cā-
nis subtilibus et suspendas super
ignem ita qd̄ calor ignis ascēdes
eas desiccet et ille q̄ vult desic̄

catōem eaz̄ subito im̄m̄te siccī-
tate o; qd̄ accipias patellam ter-
reā latam et calefaciat eā sup ignem
deim̄ auferat ab igne et extē-
dat super eam radices aut aliud
q̄ntūcūq; voluerit desiccare et re-
uoluat sepe cum māu et qn̄ pa-
tella infrigidabit̄ remoueat radi-
ces a patella et iterū calefaciat
eam et cum calefacte fuerint re-
moue ab igne et iterū super p̄dat
radices vt satis fiat et non obu-
ret̄ et ille est modus exsiccatis
i diebus pluuie et vmbre hūiditatē

**Modus terenoī colloq̄ntia a-
garicū et absinthii; et alia ama-
ra o; vt apponatur oleum ne sur-
sum attenditur pul̄.** **Modus
infundendi gummas sic armoni-
acum boelii; serapmū opopona-
cis asafe sarcocolla opium et sil̄ ia
infundant̄ p noctē in aceto mane
cola per cribrum vt scitis a p̄ pe-
ciā et exprime fortiter et fiat.**

**Opatio salis alkali et est sal nīe
qd̄ egreditur in multis medicis.**

Accipe de herba q̄ dicit̄ solida
i. alkali et fac in terra foue-
am magnam et imple foueam ex
herba illa dum est recens et accē-
de ignem sub ea et qn̄ erit cōbu-
sta illa quam posuisti p̄e alia; su-
per eam et fac ita donec erit ple-
na tota fouea et tota herba erit
bene combusta et dimitte extm̄-
guere ignem et infrigidare cime-
rem deim̄ de tege sub cīnere foue-
am quia tu inuenies sales cīneris

petrificatum vel coagulatum in
magno globo in fundo fouee qđ
accipies et franges in frustra et
serua necessitati.

Modus albandi ipsu sal.

HAccipe de fauzo id est d e o
ita nigro lib. j. et pone su
per eam lib. vj. aque et a
lij dicunt lib. iij. et prepara secun
dum preparationem quam dixi et
clarifica distillando coagulando
et coagula et repone in loco hu
mido vbi non appropinquatur so
quia dissolueretur sicut sal et zuc
carum et alij dicunt non sed opoz
tet qđ ponatur in sole et non tan
gatur ab humiditate quia refer
uabitur melius et non liquefiet.

Modus repositionis herbarum.

Ovalitas desiccandi omnes
herbas generaliter scire
debes qđ radices et folia
et rami non debent ficari ante
qđ sint ablute cum aqua a terra
et a sordibus eorum et qđ desic
centur in loco vbi non fit humi
ditas.

Modus impositionis herbarum
flore et seminum ad seruandum.

Oportet qđ imponas flores
herbarum et seminum medi
cinalium et cassie ex ligno et semi
na stringant in saccul ex co zio l

in papiro qui iuuat ea ad melio
rem conseruationem et hoc bñ sen
tencia d yasto. et repositio rerum
humidarum sicut sunt succi cōse
ctiones et similia debent esse in
vas grossis de virris vel terra vi
treata vel de argento vel de cor
nu et similibus sed medicine mol
les que sunt conuenientes medi
cimis occultis debent reponi i va
sis ereis. Sed ad vngenta in qui
bus ingrediuntur pix alkami ace
tum oportet qđ reponas in vasis
ereis et pinguedines et cerebel
la et omne pingue oportet reponi
in vasis factis ex scagno et om
ne quod est ex pulueribus sic pul
uis pere pigre et similia oportet
reponi in vase terreo stricta orifi
cio et opiletur os eius cum sera
ne resoluetur et minuatur vire
eius et oportet vt reponatur rob
sicut vne et ciromioz maloz mir
ti et similiu in vase terreo nouo
quia trahit ad se humiditate que
est in eis quare magis pseruant
ad destructioem et olea debent re
poni in vasis vitreis et os vasoꝝ
dnt stringi ne destruant et feteat
Et d; reponi oēs spēs arōticas ad
aromatizandū in vasis aureis vl
argenteis deaurate a in vas ex
porcellionibus aut ex vitro et oē
acetosum quid d; reseruari in va
se vitreo omne vinū qđ habet sba;
aqualē q est signū sup durabilita
tē eius et sup pphibito; sue corru
ptōis et oē vinū cui sba ē ineq̄l

cuius signum est super corruptioem eius
facile et quando possit huari o[mn]i re
poni in vasi terreo ut terra desic
cet humiditate eius superflua que est causa
sue corruptionis. **E**xplicite lib[er]
secundus incipit tertius de pre-

parationibus medicinarum que fiunt ex aia
lib[er] 160. **C**omburendi o[mn]es spes schliu

Cere testas et pone in olla mu
da in fumo figuli vna nocte
deum extrahant si sunt robusta sic
cinis albus bene si non o[mn]i quod secunda
rie imponat in furno panis vel in
eadem et dimitte donec sint alba
calcinata sunt que ponunt coctas
super primas et exsufflant donec fiunt
albe et terunt et ponunt postea
super testam terream et ponunt testam
super carbones et exsufflant donec
sint albe secundum voluntatem.

Modus comburendi testas ouorum et com
buritur tali modo ut conche.

Modus comburendi cornu cerui
pone super carbones et exsuffla do
nec fiat album et lauat sicut dixi
in modo de scorzia ferri et v[er]at in
medicinis oculorum quando currunt ad
eos humores et ad bichos et ad gros
sificam palpebrarum et faciunt ex eo
dentificium purgat dentes a sor
dibus et bene hanc formam preparant
ungule omnis et soles.

Forma comburendi ossa sic olearum nec plus
nec minus et sunt que ponant super pau
nas et sufflant usque dealbantur.
Sed ablutio conchilium adustorum
et corthi ouorum et cornu est sic ablu
tio acacie nec plus nec minus.

Forma abluendi cinerem lane
Acciipe cinerem et pone in vna p
haphide et funde super eam aquam et
mille et expecta donec clarifice
tur aqua et cinis descendat et pice
illam aquam et funde iterum super eam
aliam aquam etiam fiet ita tam diu quam non
fit pungens lingua quando gustat sic
fit stiptica gustui deum sicca et ser
ua et pone in medicis ubi oportet.

Modus comburendi setam vel ficu
quod ad ministrat in opamusto et o
serici que non pertransiunt animum et api
et extrahere vermes mortuos qui
sunt in eis et purga eos bene et
pone in fundo oille noue et pone su
per eam lapidem et pone ollam super
ignem et fac sub ea ignem leuem
et pone in furno panis et non o[mn]i
de aduratur sed semper affertur ita
quam possit teri. **E**t reponere et vtere
ubi oportet. **M**odus combu
rendi lanam pectina bene cum pe
ctine et laua et combure eam si
cut setam. **F**orma comburen
di sartam dandum in potu quos
lesit canis rabidus.

Acciipe caneros fluuiales vi
uos quando sol fuerit in signo
arietis xiii die mensis intellige lu
naris et pone in atanar vel in fur
no panis quousque comburantur
et non conuertantur in cinerem
et quando incendunt atanar cum lig
nis vitis et est eadem forma et
sunt qui pro ptificis et emoptoi
cis abscondunt pedes et dentes et
sic comburunt.

Modus oburendi scorpiones
ad frangendum lapidem in remi-
bus et in vesica.

Accepe x scorpiones viuos et
pone in olla noua et luta cu
cum pasta aut cum terra ⁊ pone
in furno et accende ignem in eo
cum lignis vitis quousq; calefiat
et dimitte ollam ibi illa die ⁊ no
cte et extrahe et da ex cinere eo-
rum in potu in hora doloris renū
quando fuerit ex lapide grana vj
in pondere cum sirupo cum radi-
cibus que frangit lapides ⁊ sunt
qui ponunt ollam in attanoꝝ pa-
nis et dimittūt quinq; hoꝝis po-
ssea extrahunt et terunt scorpio-
nes et seruant.

Ad vrendum tyros qꝝrum ca-
ro administrat in tiriaca

Accepe tyros hpentes feias
illas que sunt rubei coloris
Et habent caput extensum et ve-
nare eas in hpeme et locis ppim-
quis arboribus ⁊ pone in olla no-
ua et luta os eius cum argilla ⁊ pi-
lo ⁊ mitte in furno nocte vna acci-
pe ergo de cinere harum et vte-
re in alcohole aut tere ⁊ confice cu
oleo et fac emplastrū sup scrofu-
las que lique facie eas Et in hanc
formam oꝝ oburi serpentes alios
nisi quia debent comburi per am-
plis tempus quia ipse sunt maio-
res corpore et pm guioꝝes et opa-
tio eoz in scrofulis est sicut ope-
ratio tyroꝝum.

Ad comburendum caput tyri

quod ponitur in alcohole.

Accepe de capitibus caput ty-
ri statim post eoz abscisio-
ne apud qd saliant impone in olla
fictili vitreata ⁊ inuolue eam po-
sta et pone sup igne ex prunis ⁊
non oportet qd oburantur ita qd
fiant sicut carbones sed qd rema-
neat in eis aliquid humiditatis ita
qd possit teri et criberari solum.

Ad comburendū leporeꝝ pro ill-
qui habent calculum.

Accepe leporeꝝ et decolla et
pone in ollam nouā cu coꝝio
suo aut in vase aliquo mundo et
cobure quousq; fiat cinis deinde
tere cinere istum et da ex eo; ij-
quia est mirabilis in frangendo
lapidem. **A**d comburendū pri-
cios et ranulas oburi oꝝ sicut le-
pus nec minus nec plus.

Ad comburendum prundines
qꝝ ponunt in egꝝtudimibꝝ gutturis

Accepe de pulꝝ prundinuꝝ an-
teq; nascantur plume earuꝝ
et dixit galienus oꝝ qd coburant
cu plumis eoz et qd ponat super
eos aliquatuluꝝ salis exponant in
ollam et coopiat et lutetur ⁊ po-
natur sup prunas vl in furno pa-
nis donec oburant et hua et vte-
qꝝ oportuerit et dixit opastꝝ zidel
qd qui accipiunt prundines cu ma-
tre eoz ⁊ oburet in olla et miscu-
erit cinere eozum cum melle ⁊ po-
sue in oculo acuit visu et q iunxerit
cu eo brachios oꝝ et feb ⁊ tūoꝝ
ti gutturis sꝝnatie ⁊ tūoꝝe vte.

Forma colligendi cantarides
et reponendi eas q̄ras eas
in tpe veris et elige ex eis rube-
os magnas leues tactu et caue a
nigris et asperis ⁊ o; q̄ ille qui
venat eas habet in manu forficū
culas ex ferro vel ligno et ponat
eas cū illis forficibus in vas stri-
cti orificij deinde ponat super e-
as oleum vetus et suspende in so-
le pluribus diebus donec putre-
scant et vtere et sunt q̄ oburant
eas eo modo quo oburunt prun-
dines nec plus nec min⁹ et dixit
diastorides q̄ cantarides q̄ gene-
rant in tritico sunt calide ⁊ opoz-
tet q̄ ponat in vase qd̄ nō sit vi-
treatum et coopiat os vasis cum
panno linei ⁊ perforetur fundus
olle et ponat orificium olle super
fumū aceti fortis bulientis ⁊ di-
mittat super fumū istum donec
moriantur cantarides et infinge in
eis filum lini et serua. Et fortio-
res cantarides sunt illi que sunt
colorate diuersis coloribus ⁊ ha-
bent maculas cicrimas ⁊ sunt ma-
gni corporis quia transmutatur
sicut color pavonis longe et pla-
ne et qui sunt vnius coloris abs-
q; q̄ transmutetur ad colores
diuersos sunt debiles operatio-
nis et iste est modus omniū spe-
cierum cantaridior. **F**orma
colligendi stercus canis quod ad-
ministrat in medicinis gutturis
Ligas stercus quod ē albus
quonia; signum est qd̄ fuit

ex amestione ossium et oportet
q̄ colligas recens vnius diei vel
duarum et facias ipsum siccare
in sole et serua. **F**orma colli-
gendi sangnem testudis aquati-
ce quod administratur in medi-
cinis venozum.

Accipe testudinē aque et po-
ne ea; resupinā super para-
phidē ⁊ abscinde caput eius sub
to sine moza et dimitte egredi sa-
guinem eius et quando coagula-
bitur aperi paraphidē cum cri-
bro ex setis vel cum panno lini ⁊
expone soli donec siccetur et ser-
ue. Et dosis eius est quando ti-
rus mordebit hominem est ; iij-
cum ⁊ iij aceti et tertia die detur
pondus ; j cum j p aceti quia est
cura verissima. **F**orma colli-
gendi sanguinem animalium qui
ponitur in medicinis.

Quamentibus venenis si-
cut est sanguis eoi ⁊ anse-
rū et similiū. elige huius-
modi animalia sana et iugule tur
vnumq; eor et pone sanguinē
eius in vase vitro ⁊ exicca in so-
le et serua et vtere. **F**orma
accipiendi cerebella auium.

Accipe de auiculis que nidi-
ficant in domibus et opoz-
tet q̄ veneris eas in autum pno
vel in vere et de colla eas ⁊ euel-
las cerebella iparum et deponas
in vase mundo et purgas eas a
penulis circumstantibus ea et po-
ne cum eis p omnib; ⁊ cerebell

vitellum vnuz oui recentis quod
fuit ex gallina que habuit mascu-
lum et d'fice simul et pone in pa-
tella super ignem aut cinerē ca-
lioum et dimitte quousq; coagu-
letur et ficeetur ab humiditate q̄
est in medicamine et aufer ab ig-
ne et pone i sole vt deficeetur ab
humiditate que est in medicami-
ne et pone iterum super ignem
donec bene ficeetur et repõe ne-
cessitati et vtere in medicinis co-
icis et sunt qui faciunt hanc me-
dicinam sine vitell' et sunt q̄ vtū-
tur ita recentibus sicut extrahū-
tur a capitibus post decollatiōez
et sūt q̄ addunt crebellis et ouis
parum mellis et coagulat super
ignem et seruant et vtuntur.

¶ Forma accipiendi fel omnium
animaliū quadrupediū ⁊ volatiliū

Accipe fel dum est recens et
liga os eius et pone in a-
qua bulienti et dimitte ibi tanto
tempore quo posses facere tres
passus ⁊ extrahe statim ab aqua
et deficca in vmbra in loco nō hu-
mido et serua et vtere. Sed fella
quibus volumus vtī in medici-
nis oculorū oportet ligare orifi-
cia eorū cum filo lini et pone i va-
se vitri in quo positum est aliquā
tulum mellis et ligetur caput a-
liud filii in ore vasis et sic seruet
necessitati. **¶** Forma accipiendi co-
agulum omnium animalium.

Accipe coagula animalium dū
sunt recēter mortua post
q; ea decollaueris et inuoluas ea

fale et suspende ad solem et ser-
ua necessitati vbi oportet.

¶ Forma colligendi humiditate
haalzē. i. Iniatio ad ponendum
in vnguētis.

Accipe haalzē et statim cum
acceperis perfoza carnem
eius cum culcello acuto quia euz
hoc facies exibat humiditas mul-
ta viscosa ab ea q̄ ē vtil' ad euel-
lendum pilos palpebrarū et vtē-
re ea emplastris qui ponuntur i
fronte ad prohibendū humores
veniētes ad oculū. **¶** Forma acci-
piendi vrinā infanciu que ponitur
in medicinis acutis.

Oportet q; colligas vrinā eo-
rum in vase pluribus dieb⁹
qñ coliget fex eius in fundo vas
residens proice subtile super na-
tans et facias ita plurib⁹ diebus
donec colligat' satis ex fece illa ⁊
vtē ea ita liq̄de sic est v' sicca et
repõe qz est acuta sic sal armoni-
zēū. **¶** Ad suandū aquā marīnā
ita q; nō corrumpatur.

Accipe ex aq̄ marīna clare mū-
da cui n̄ admixtū sit ex aq̄ dul-
ci ⁊ repone i vase nouo qz pigue-
do eius finiet' et dicit itez plus
q; sunt qui coquūt eam anteq; ip-
sam reponūt. **¶** Forma faciendoi
gluten ex corijs aut bou; aut pe-
cudum ponendum in medicinis.

Accipe de extremitatibus co-
riorū bonū a pecudū. i. cor-
nua manū ⁊ pedū et capitū ⁊ ab-
lue bñ ab oī sorde eorū ⁊ a tra et
imple ex eis ollā magnā ⁊ coopi

cornua cum aq̄ ⁊ p̄oe ollā in fur-
no panis a p̄ncipio noctis ad ma-
na dem̄ eſſe et cola et ſi aq̄ coa-
gulaſ bñ et ſi nō ō; qđ itez appo-
nas in furno ſc̄da vice vel pl̄ do-
nec aq̄ illa ingroſſet ⁊ qñ fuerit re-
frigerata coaguleſ dem̄ incide in
frustra et dimitte in loco vento-
ſo nō humido ſ calido donec ſias
ſicut vitrum.

Accipe lucer nā nouā ⁊ pone
in ea ex butiro ⁊ accende in
ea licium ⁊ coopi cooptorio hñte
culuiū in cuius ſumitate ſit fora-
mē ⁊ dimitte ſic donec colligatur
fumus eius adherens cooptorio
et qñ minuet butirū in lampade
adde ō oleo ſac̄ ita donec hēas ſu-
mū qñtū vis dem̄ rade cū pluma
a cooptorio ⁊ repone ⁊ vrē eo in
medicis oculi deſiccat eū ⁊ ſtipri-
cat ſtipricitate pua ⁊ phibet hñ-
res ab oculo ⁊ carnat vlcera cito
Forma faciendi zufata id eſt p̄ſo-
pum humidam.

Accipe de lana ſuccida ⁊ ſordi-
da ſic tondit ⁊ lana in ſe aliq̄
ciens quſq; collgat̄ de pinguedie
ſua ſup natantē in aq̄ ſatis dem̄
cola aq̄; ab ea ⁊ p̄oe pinguediem
illā in vaſe eneo et p̄oe ſup eā aq̄;
⁊ bule pauco igne ⁊ accipe pigue-
diez illuz colatū ⁊ p̄oe in paphoe
⁊ laua aq̄ frā ſepe ⁊ moō abluen-
di ē qđ miſceas ſatis cū māu quſ-
q; aſcendat ſpuma eius dem̄ acci-
pe parā aq̄ marine ⁊ pice ſup ſpu-
mā illā vt q̄ſcat ebullitio ⁊ colli-
ge pinguediez illā m̄noā dem̄ ad

de ſup eā aquā aliā ⁊ miſce donec
itez aſcendat ſpuma ei⁹ ⁊ pone
ſup eū parā aq̄ marine ⁊ qñ q̄ueit
ſpuma eius collige piguediez illā
q̄ ſup aquā natat ⁊ frica cū māu
et ſi nō videris aliqđ ex ſorde ei⁹
in ea bōm ſed ſi addidit itez la-
ua ſc̄dm hāc diſciplinā ⁊ eſt qđ pi-
cias ſup eā aquā aliam ⁊ miſce et
mura aq̄; ſepe donec albeſcat et
hoc opus ō; fieri in ſole calido de-
inde repone et bua ⁊ ſunt q̄ acci-
piunt de illa pinguedie ⁊ ponunt
in vaſe qđ ſit calefactū cū aq̄ cali-
da ⁊ ponunt ſup ipm ſmi groſſuz
⁊ exponūt ſoli quſq; ingroſſetur
pinguedo illa bñ ⁊ albeſcat ⁊ p̄ſo-
pus hñca bona eſt q̄ nō h; odorē
lane ⁊ q̄ ponit eā in coclear cū aq̄
frā et agitatur dealbat ⁊ nō repit̄
in ea aliq̄ aſpitas nec aliqđ coagu-
latū ſic inuenit̄ in illa q̄ eſt adul-
cerata cu; cera liq̄ſca; cu; pice v̄
cum ſepo. et virtus huius eſt ca-
⁊ mollit apoſtemata ſtōchi ⁊ ma-
triciſ ⁊ ponit̄ in multis vngentis
et emplaſtris ⁊ aduſtio eius ē qđ
ponit̄ in olla noua ſup ignem ⁊ di-
mittat̄ ibi donec ſiat ſic cinis ⁊ in-
groſſet̄ ſic piguedo eius ⁊ ſunt q̄
colligunt fumuz ei⁹ ⁊ ponunt in
medicinis oculorum.

Modus colligendi ſtere⁹ in fan-
ciū qđ admiſtrat̄ in medicis egri-
tudois ei⁹ ſic dixit galien⁹ in libro
clemen. fm ſniam antiquoz.

Aciebat eos comedē panē ō
lupinos ⁊ erat hñc vt pl̄ in
eius cibis eoz et accipiebat ſter

cus eorum et siccat et prebatur
in curacione apostematū oris &
gutturis & in apostematib⁹ frau-
dulenter nam ungebatur exterius
ex illo stercoze mixto cum melle
et iuuabat iuuamento maximo &
dixit in libro quem posuit in me-
dicinis simplicib⁹ quod quidam vsus
fuerat multum isto stercoze et
sepe fuerant expertus iuuamen-
tum magnū & nō dabat prius co-
medere lupinos nisi vt stercus nō
hērent tūm fetorē & dabat comedere
carnes gallinarū et pulloz et
columbarū et stercus eorum fa-
ciebat eandem opationē nec pl⁹
nec mius.

Mod⁹ albandi cerā
Recipe de cera et coque in aq̄
donec nigrescat aqua & proi-
ce aquā illam et pone aliam & fac
ita sepe donec albescat et serua.
forma faciēdi gūi ex mar moze.

Recipe de mar moze albo & te-
re tritura grossa et confice
cum glutino corij et facias lami-
nas vel tabulas ex eo super mar-
mozeam planā et dimitte siccare
et sunt qui accipiunt de marmo-
re pisto sicut dixi et faciunt cum
terbencia liquefacta super ignē
asfectione mediocri & extendunt
supertabulā marmoris donec in-
frigidetur et hoc est gummi mar-
mozis quōd fit cum opatione veruz
illud quōd opatur ad nos nō vidi quō-
liter fiat nec vidi aliquē qui vide-
rit et quod puluerifabit ex eo super
vulnera recencia quando sunt
cum sanguine suo asolidat ea nec

facit ea facere sanare et est oueni-
ens apostemati molli.

Modus
Refaciēdi sal armoniacum.
Accipe lapides que reperiunt⁹
in sterquilimis balneoz qui incē-
dunt in igne sordiciei illius loci &
sunt lapides nigri qui coagulant⁹
ex virtute salsedinis que est in il-
la sordicie accipe ergo ex illis be-
ne et pone in olla habente amplū
ozificium et pone super os eius
parapsidem vitreatam et perfo-
ra fundum eius et luta labia olie
et parapsidis fil et facias ei furnū
discrete ita quod olla possit manere
in medio eius et sint omnia ex ter-
ra que possint sustinere magnam
ignem et luta os furni cum argil-
la et accende ignem sub olla & in-
spice ad foramen quod est in pa-
rapside et si vides inde egredi ali-
quē vaporem dimitte foramē ap-
tum sicut est donec egrediat⁹ to-
ta humiditas illa et incipiat egre-
di fumus albus similis sali armo-
niaco et tunc oportet vt claudas
foramen bene. **Dem** dimitte fur-
nū in frigidari detege vas & fran-
ge parapsidem et aufer salē quōd
est in ea cum facilitate et serua.

Liber sermicozis Explicit.

